

Vilka tjänster och nät omfattas av LEK?

En vägledning

Vilka tjänster och nät omfattas av LEK?

En vägledning

Rapportnummer

PTS-ER-2009:12

Diarienummer

08-11530

ISSN

1650-9862

Författare

Rapporten är sammanställd av en projektgrupp ledd av Bo Martinsson. I arbetet har Per Bergstrand, Marcus Boklund, Dejan Jaksic, Camilla Philipson Watz, Roland Svahn och Cecilia Östrand deltagit.

Post- och telestyrelsen

Box 5398

102 49 Stockholm

08-678 55 00

pts@pts.se

www.pts.se

Förord

Inom området elektronisk kommunikation sker utvecklingen snabbt, och det tillhandahålls hela tiden nya tjänster. De nya tjänsterna är framförallt IP-baserade tjänster som tillhandahålls över Internet, eller andra slag av IP-baserat kommunikationsnät. I många fall kan det vara svåra gränsdragningar vid bedömningen av om en sådan tjänst ska anses vara en elektronisk kommunikationstjänst.

PTS är ansvarig myndighet för området elektronisk kommunikation och presenterar i denna rapport sin uppfattning om hur begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät bör tolkas. PTS har även tagit fram en modell att utgå ifrån vid konkreta bedömningar.

Det bör dock framhållas att innehållet i rapporten ska ses som en vägledning, och varken modellen eller de tjänster som exemplifieras i rapporten utgör något förhandsbesked eller något för myndigheten bindande ställningstagande.

Marianne Treschow
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Abstract	7
1 Inledning	9
1.1 Behov finns av att förtydliga hur begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät bör tolkas	9
1.2 Rapportens syfte är att ge vägledning vid bedömning av om tjänster och nät omfattas av LEK	10
1.3 Metoden vid framtagande av modellen	10
1.4 Synpunkter från marknaden	11
1.5 Beskrivning av begrepp som används i rapporten	11
1.6 Rapportens disposition	11
2 Utgångspunkter för modellen	13
2.1 Övergripande syfte med regleringen	13
2.2 Elektronisk kommunikationstjänst - en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler	14
2.3 Elektroniskt kommunikationsnät - ett system för överföring av signaler	14
2.4 Begreppet tillhörande tjänster berörs inte i rapporten	15
2.5 Den internationella utblicken visar att inget land tagit fram en modell och att rådighet över överföringen av signaler är viktig	15
3 Modell för bedömning av vad som utgör en elektronisk kommunikationstjänst	17
3.1 Bedömning av om en tjänst är en elektronisk kommunikationstjänst	18
3.2 Bedömning av om en elektronisk kommunikationstjänst är allmänt tillgänglig	26
4 Bedömning av vad som utgör ett elektroniskt kommunikationsnät	29
4.1 Ett system för överföring av signaler	29
4.2 Ett kommunikationsnät som en vid krets av användare har möjlighet att ansluta sig till är allmänt	32
5 Bedömning av vem som tillhandahåller den elektroniska kommunikationstjänsten	34
5.1 Den som har avtal med annan part om nyttjande av tjänsten och rådighet över kommunikationstjänsten är den som tillhandahåller tjänsten	35
6 Analys av konsekvenser vid tillämpning av modellen	37
6.1 Konsekvenser för marknaden	37
6.2 Konsekvenser för konsumenter och andra slutanvändare	39
6.3 Konsekvenser för PTS	40
Litteratur	41

Figurer

Figur 1	Modell för bedömning av om en tjänst utgör en elektronisk kommunikationstjänst	19
Figur 2	Relationen mellan olika aktörer vid tillhandahållande av en tjänst till slutanvändare	23
Figur 3	De olika nivåerna i en referensmodell för "skiktad" kommunikation	24
Figur 4	Illustration av momenten vid bedömningen av om en elektronisk kommunikationstjänst är allmänt tillgänglig	26
Figur 5	Generisk nätmodell över elektroniska kommunikationsnät med exempel på ingående funktioner, utrustningar och stödsystem	31

Bilagor

Bilaga 1		43
Redogörelse för lagstiftningen på området		43
Bilaga 2		49
Sammanställning av svaren på PTS förfrågan till andra länder inom EU		49
Bilaga 3		57
Förteckning över remissinstanser		57

Sammanfattning

Lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) trädde ikraft den 25 juli 2003. Regleringen i LEK omfattar fler kommunikationstjänster och kommunikationsnät än den tidigare gällande telelagen (1993:597). I LEK anges inte närmare vilka tjänster eller nät som omfattas, utan de generella begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät används.

En elektronisk kommunikationstjänst definieras i LEK som en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät. PTS har i rapporten tagit fram en modell för att analysera de olika delarna i definitionen, och fastställt ett antal kriterier som ska vara uppfyllda för att en tjänst ska anses vara en elektronisk kommunikationstjänst.

En kort sammanfattning av kriterierna ger att om

- tjänsten tillhandahålls till en annan (extern) part, på kommersiella grunder och
- tjänsten huvudsakligen utgörs av överföring av signaler och
- tjänsteleverantören har rådighet över överföringen

så är det en elektronisk kommunikationstjänst. Rådighet över överföringen av signaler är en betydelsefull faktor vid bedömningen.

Elektroniska kommunikationsnät definieras i LEK som ett system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs.

Ett kommunikationsnät utgörs, enligt PTS, av både fysiska och/eller logiska nät inklusive växlar och annat som utgör en väsentlig förutsättning för nätets förmåga att överföra signaler både inom kommunikationsnätet självt och mellan olika kommunikationsnät. Tyngdpunkten i bedömningen ligger därmed på om systemet eller den ingående delen är en väsentlig förutsättning för just egenskapen att överföra signaler. Rena stödsystem i sig utgör genom detta resonemang inte en del av kommunikationsnätet.

Slutligen gör PTS i sin konsekvensanalys bedömningen att tillämpningen av modellen inte kommer att påverka konsumenter och andra slutanvändare i någon avgörande utsträckning, men kan komma att innebära minskade kostnader för marknaden samt viss effektivisering av PTS verksamhet.

Abstract

The Electronic Communications Act (2003:389), or LEK, entered into force on 25 July 2003. The provisions contained in LEK encompass more communications services and communications networks than the formerly applicable Telecommunications Act (1993: 597). LEK does not go into detail about the services or networks that are encompassed; instead, the general concepts of 'electronic communications service' and 'electronic communications network' are used.

An electronic communications service is defined in LEK as a service that is normally provided for payment and which completely or mainly comprises the transmission of signals within electronic communications networks. In its report, PTS presents a model for analysis of the various components of the definition and establishes a number of criteria which must be fulfilled for a service to be deemed an electronic communications service.

Very briefly, a summary of these criteria means that if:

- the service is provided to another (external) party, on commercial grounds, and
- the service mainly comprises the transmission of signals, and
- the service provider has the power to control the transmission,

then it is an electronic communications service. The power to control the transmission of signals is an important factor when making an assessment.

'Electronic communications networks' are defined in LEK as a system for transmission and, when applicable, equipment for connection or routing, in addition to other resources that allow transmission of signals, via wires or radio waves, by means of optical fibre or via other electromagnetic transmission media regardless of the type of data transmitted.

According to PTS, a communications network consists of both physical and/or logical networks, including switches and other parts that are crucial to the capacity of the networks to transmit signals both within the communications network itself as well as between various communications networks. Consequently, the main emphasis of the assessment is on whether the system or the component part is an essential prerequisite for this capacity to transmit signals. In themselves, true support systems – through this line of reasoning – are not a part of the communications network.

In its impact analysis, PTS makes the concluding assessment that application of this model will not affect consumers or other end users to any appreciable

extent, but it may lead to reduction of costs for the market and also promote the effectiveness of PTS's own operations.

1 Inledning

Inledning

- Det finns ett behov av att ta fram en vägledning som kan användas som utgångspunkt vid bedömningen av om en tjänst eller ett nät omfattas av regelverket i LEK.
- Syftet med rapporten är att ge utomstående insikt i myndighetens utgångspunkter vid bedömningen av om en tjänst eller ett nät ska anses utgöra en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, respektive ett allmänt kommunikationsnät.

1.1 Behov finns av att förtydliga hur begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät bör tolkas

Lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) trädde ikraft den 25 juli 2003. Regleringen i LEK omfattar fler kommunikationstjänster och kommunikationsnät än den tidigare gällande telelagen (1993:597).¹ LEK är i detta avseende teknikneutral och anger inte närmare vilka tjänster eller nät som omfattas. Istället används de generella begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät.

PTS har hittills inte tagit fram något generellt ställningstagande om hur myndigheten anser att begreppen ska tolkas. Myndigheten har dock berört ämnet i tidigare beslut och rapporter, bl.a. i en publicerad policy om IP-baserad telefoni². I policyn tar myndigheten ställning till vilka IP-baserade telefonitjänster som är anmälningspliktiga enligt LEK.

Med hänsyn till den konvergerande teknikutvecklingen och kommande nya uppgifter för PTS är det önskvärt att ha en tydlig utgångspunkt (modell) vid bedömningen av vilka tjänster och nät som omfattas av regelverket. Detta är

¹ Närmare avseende skillnader mellan LEK och Telelagen se PTS rapport Internet och lagen om elektronisk kommunikation, PTS-ER-2003:36

² PTS policy för IP-baserad telefoni i relation till ett antal sakfrågor, PTS-ER-2006:39.

särskilt viktigt avseende skyldigheter som är generella och träffar alla tillhandahållare av en viss tjänst eller nät. Ett exempel på en sådan skyldighet är den föreslagna lagen om lagring av trafikdata³.

PTS har sett ett behov av att på eget initiativ ta fram en vägledning som kan användas som utgångspunkt för att bedöma om en tjänst eller ett nät omfattas av regelverket i LEK.

1.2 Rapportens syfte är att ge vägledning vid bedömning av om tjänster och nät omfattas av LEK

Syftet med denna rapport är att ge utomstående en vägledning i myndighetens utgångspunkter vid bedömningen av om en tjänst eller ett nät ska anses utgöra en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, respektive ett allmänt kommunikationsnät.

Behovet av förtydligande av innebörden av begreppet elektronisk kommunikationstjänst har förefallit vara något större än behovet av vägledning beträffande innebörden av begreppet elektroniskt kommunikationsnät. PTS har därför vid arbetet med denna rapport lagt tyngdpunkten på att ta fram en modell för bedömningen av om en tjänst ska anses utgöra en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst. Syftet med modellen är att denna ska ge vägledning för utomstående samt utgöra en enhetlig modell för myndigheten att utgå ifrån vid bedömningen av om en tjänst ska anses utgöra en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst.

Rapporten är inte avsedd att utgöra en förteckning över vilka tjänster respektive nät som PTS bedömer ska omfattas, eller inte omfattas, av regleringen i LEK. Därför är endast ett fåtal tjänster nämnda i rapporten i syfte att underlätta tolkningen av texten i de delarna av rapporten.

1.3 Metoden vid framtagande av modellen

För att ta fram modellen har de rättsliga förutsättningarna i LEK kartlagts, och en internationell utblick har genomförts för att undersöka om motsvarande modell eller tankar kring de aktuella begreppen redan finns i andra medlemsstater inom EU.

De olika delarna i definitionen av elektronisk kommunikationstjänst respektive elektroniskt kommunikationsnät i LEK har varit utgångspunkten för arbetet med att ta fram de olika kriterierna i modellen. Slutligen har en

³ Lagring av trafikuppgifter för brottsbekämpning, SOU 2007:76

konsekvensanalys gjorts beträffande vilken effekt modellen bedöms få för marknaden, konsumenter och PTS.

1.4 Synpunkter från marknaden

Under perioden 30 oktober 2008 till 1 december 2008 var rapporten ute på remiss hos operatörer/tjänsteleverantörer, myndigheter och andra organisationer. Bilaga 3 innehåller en förteckning över remissinstanserna. Den modell för bedömning som PTS har tagit fram har de 21 remissinstanser som lämnade svar instämt i, men en del har framfört behov av förtydliganden i olika avsnitt (exempelvis avseende svart fiber). I övrigt handlade de synpunkter som framfördes främst om en önskan att i rapporten inkludera mer konkreta exempel på tjänster som omfattas, eller inte omfattas, av lagstiftningen.

PTS har beaktat synpunkterna och gjort förtydliganden där myndigheten bedömt det vara värdefullt att göra sådana. När det gäller önskan om fler exempel på tjänster i rapporten så har PTS valt att inte inkludera det. Risker med att lista en mängd tjänster är att det kan uppfattas som en uttömmande lista, och det är inte syftet med rapporten. Syfte med denna rapport framgår i avsnitt 1.2.

1.5 Beskrivning av begrepp som används i rapporten

Begrepp förklaras löpande i rapporten där de används. I detta avsnitt ges förklaringar till några centrala begrepp.

Med *Internettjänst* menas i denna rapport den bastjänst en Internetleverantör erbjuder som innebär tilldelning av IP-adresser och transport av IP-paket. Genom en sådan tjänst får en abonnent tillgång till olika tjänster på Internet, t.ex. surfning till olika webbsidor, utväxling av e-post meddelanden m.m.

Med *Internetleverantör* menas i denna rapport den som tillhandahåller privatpersoner eller organisationer åtkomst till Internet. Leverantören kan förutom att tillhandahålla Internettjänsten också tillhandahålla t.ex. webbhotell, e-post, IP-TV, IP-baserad telefoni.

1.6 Rapportens disposition

Kapitel två beskriver det övergripande syftet med rapporten, de rättsliga förutsättningarna i LEK samt innehållet i den internationella utblicken.

Kapitel tre beskriver hur modellen för elektroniska kommunikationstjänster är uppbyggd och vilka kriterier som PTS bedömer bör uppfyllas för att en tjänst ska anses vara en elektronisk kommunikationstjänst, och om den ska anses

vara allmänt tillgänglig. Varje avsnitt för respektive kriterium inleds med en ruta som sammanfattar kriteriet.

Kapitel fyra beskriver utgångspunkterna vid PTS bedömning om ett nät är ett elektroniskt kommunikationsnät.

Kapitel fem beskriver vilket kriterium som PTS anser bör ligga till grund för att bedöma vem som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst.

Kapitel sex beskriver vilka konsekvenser modellen får för marknaden, konsumenter och PTS.

Bilaga 1 redogör för lagstiftningen på området

Bilaga 2 redovisar en sammanställning av svaren från den internationella utblicken.

2 Utgångspunkter för modellen

Utgångspunkter för modellen

- Lagstiftningen omfattar alla tjänster genom vilka elektronisk kommunikation möjliggörs. Det innebär dock inte att alla former av tjänster som innebär att kommunikation sker omfattas av regleringen.
- En elektronisk kommunikationstjänst definieras i LEK som en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät.
- Ett elektroniskt kommunikationsnät definieras i LEK som ett system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs.
- Inget av länderna som svarat på PTS förfrågan har tagit fram någon generell modell för bedömning av tjänster och nät.

Den modell som redovisas i senare kapitel utgår från LEK och förarbetena till lagen. Hänsyn har även tagits till de bedömningar andra länder gjort i specifika fall för att komma fram till om olika tjänster och nät utgör elektroniska kommunikationstjänster respektive elektroniska kommunikationsnät.

2.1 Övergripande syfte med regleringen

Genom LEK har Sverige genomfört EU-direktiven avseende marknaden för elektronisk kommunikation i svensk lagstiftning. Det främsta syftet med EU-direktiven är att skapa förutsättningar för konkurrens, vilket uppnås genom att en gemensam marknad skapas med harmoniserad lagstiftning i samtliga medlemsstater. För att åstadkomma detta fordras ett gemensamt regelverk för den marknadssektor som tillhandahåller en möjlighet till kommunikation genom överföring av signaler och de kommunikationsnät över vilka överföringen av signaler sker. Syftet har inte varit att skapa en enhetlig lagstiftning för all slags kommunikation.

LEK omfattar elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster med tillhörande installationer och tjänster samt annan radioanvändning. Det

anges uttryckligen i LEK att lagen inte är tillämplig på innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster. LEK syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte vad gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris och kvalitet. Detta syfte ska bl.a. uppnås genom möjliggörandet av konkurrens och internationell harmonisering.

Ett syfte med lagstiftningen är således att möjliggöra konkurrens. För att möjliggöra detta behövs en harmoniserad lagstiftning inom EU. Denna lagstiftning omfattar alla tjänster genom vilka elektronisk kommunikation möjliggörs. Det innebär dock inte att alla former av tjänster som innebär att kommunikation sker omfattas av regleringen. Exempel på tjänster av det senare slaget är vissa typer av chatttjänster över Internet.

Det är enligt PTS uppfattning viktigt att ha detta syfte i åtanke när en bedömning görs av vilka tjänster och nät som omfattas av LEK.

2.2 Elektronisk kommunikationstjänst - en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler

En elektronisk kommunikationstjänst definieras i LEK som en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät.

Kriteriet att tjänsten helt eller huvudsakligen ska utgöras av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät avser att urskilja rena innehållstjänster. Tillhandahållande av innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster omfattas inte av LEK.

En mer fullständig redogörelse av de rättsliga förutsättningarna för bedömningen av vad som är en elektronisk kommunikationstjänst återfinns i bilaga 1.

2.3 Elektroniskt kommunikationsnät - ett system för överföring av signaler

Ett elektroniskt kommunikationsnät definieras i LEK som ett system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs.

Begreppet elektroniskt kommunikationsnät omfattar förutom alla slag av telenät enligt den tidigare gällande telagens definition även nät för utsändning av rundradio och TV.

En mer fullständig redogörelse av de rättsliga förutsättningarna för bedömningen av vad som är ett elektroniskt kommunikationsnät återfinns i bilaga 1.

2.4 Begreppet tillhörande tjänster berörs inte i rapporten

Som nämnts i avsnitt 2.1 omfattas enligt 1 kap. 4 § LEK även *tillhörande tjänster* av lagens tillämpningsområde. Det är därmed möjligt att olika typer av tjänster som inte anses utgöra elektroniska kommunikationstjänster skulle kunna betraktas som en tillhörande tjänst. Eftersom dessa tillhörande tjänster varken definieras i LEK eller i någon större omfattning är förknippade med skyldigheter eller rättigheter i lagstiftningen saknas det anledning att närmare ta ställning till innebörden av begreppet. Tillhörande tjänster berörs därför inte närmare i denna rapport.

2.5 Den internationella utblicken visar att inget land tagit fram en modell och att råddighet över överföringen av signaler är viktig

En studie har genomförts av hur andra medlemsstater inom EU ser på begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniska kommunikationsnät. Syftet med studien har varit att få en uppfattning om hur begreppen hanteras internationellt.

Studien visar att inget av länderna har tagit fram någon generell modell för bedömning av tjänster och nät. I svaren finns dock en del resonemang kring hur länderna kommit fram till ställningstaganden för specifika typer av tjänster, till exempel VoIP, WLAN, e-post (se sammanställningen i tabell 1 nedan). Det varierar emellertid hur olika länder bedömt olika tjänster. Något land anser exempelvis att e-post är att betrakta som innehåll och därmed inte en elektronisk kommunikationstjänst. Andra länder är av motsatt uppfattning.

Det gemensamma för samtliga länder är bedömningen av IP-baserad telefoni. Förmodligen är denna syn så samstämmig eftersom ERG⁴ tagit upp frågan och berört den i olika dokument (exempelvis i dokumentet⁵ om gemensam ståndpunkt för IP-baserad telefoni). Enligt ERG:s ståndpunkt är en mjukvarubaserad tjänst där kommunikationen sker direkt mellan

⁴ European Regulators Group

⁵ ERG common position on VoIP, ERG(07)56rev2

slutanvändares datorer (ren peer-to-peer, P2P, kommunikation) inte en elektronisk kommunikationstjänst. Anledningen är att tjänsteleverantören inte har inflytande över (eller rådighet över) själva överföringen av kommunikationen. Tjänsteleverantören har endast tillhandahållit en programvara och en möjlighet för användaren att hitta andra användare. Användarna måste själva se till att de har en kommunikationstjänst (t.ex. en Internettjänst) som möjliggör användning av tjänsten.

I tabell 1 nedan sammanfattas de olika ländernas ställningstaganden avseende specifika typer av tjänster. Svaren i tabellen baseras på vad som går att utläsa av de svar PTS fått från de olika länderna, och utgör i vissa fall tolkningar av svaren. En mer fullständig redogörelse av den internationella studien återfinns i bilaga 2.

Tabell 1					
Exempel på specifika typer av tjänster som olika länder bedömer vara eller inte vara en elektronisk kommunikationstjänst.					
Specifika typer av tjänster	Endast e-post	E-post från en ISP	Peer-peer VoIP	VoIP med tillgång till telefonnummer	Internet i kaféer och hotell
Land					
Finland	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
Danmark	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja (om större)
Lettland	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Norge	Okänt	Okänt	Oklart	Ja	Oklart
Nederländerna	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
Tyskland	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Spanien	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
England	Ja	Ja	Nej	Ja	Okänt

3 Modell för bedömning av vad som utgör en elektronisk kommunikationstjänst

Modell för bedömning av vad som utgör en elektronisk kommunikationstjänst

- Om tjänsten tillhandahålls till en annan (extern) part, på kommersiella grunder och om tjänsten huvudsakligen utgörs av överföring av signaler, där tjänsteleverantören har rådighet över överföringen, så är det en elektronisk kommunikationstjänst.
- Rådighet över överföringen av signaler är en betydelsefull faktor vid bedömningen.
- Förhållandet att tjänsteleverantören tillhandahåller identiteter (exempelvis IP-adresser) är en annan faktor av betydelse vid bedömningen.
- En elektronisk kommunikationstjänst är allmänt tillgänglig om den tillhandahålls öppet på marknaden.

Syftet med modellen i denna rapport är att ge utomstående vägledning i utgångspunkterna för myndighetens bedömning av om en tjänst ska anses utgöra en elektronisk kommunikationstjänst och om den är allmänt tillgänglig. Syftet är även att det ska finnas en enhetlig modell för myndigheten att utgå ifrån vid dessa bedömningar. Utgångspunkten för modellen är definitionen av begreppet *elektronisk kommunikationstjänst* i LEK.

Bedömningar och slutsatser redovisas i detta kapitel. En mer utförlig beskrivning av de rättsliga förutsättningarna för bedömningen återfinns i bilaga 1.

Det ska särskilt understrykas att modellen är en vägledning för hur en bedömning kan ske. I slutändan måste alltid en samlad bedömning göras av omständigheterna i det enskilda fallet.

3.1 Bedömning av om en tjänst är en elektronisk kommunikationstjänst

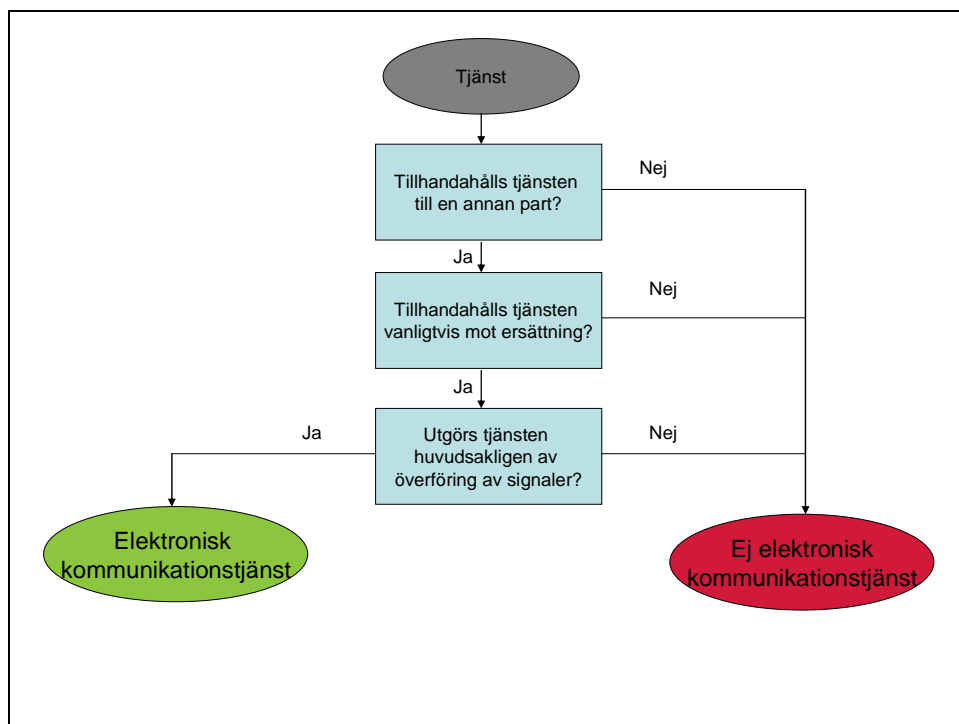
Utgångspunkten för bedömningen är som nämnts ovan den rättsliga definitionen av begreppet elektronisk kommunikationstjänst.

elektronisk kommunikationstjänst: tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät

PTS har identifierat de olika leden i definitionen och analyserat dem var för sig. I analysen har tyngdpunkten lagts på faktorer som kan indikera vilka IP-baserade tjänster som ska bedömas omfattas av LEK. Bakgrunden till att tyngdpunkten lagts där är att de flesta nya tjänster som utvecklas är IP-baserade. Det är också ofta svåra gränsdragningar vid bedömningen av om sådana tjänster ska anses vara elektroniska kommunikationstjänster. Baserat på analysen har specifika kriterier tagits fram. Även om beskrivningen i de olika avsnitten nedan relaterar mycket till tjänster som tillhandahålls över Internet är utgångspunkten att kriterierna ska vara tillämpliga också för tjänster i andra IP-baserade kommunikationsnät, som t.ex. NGN och 3G, samt för tjänster i kommunikationsnät som inte är IP-baserade.

Analysen redogörs för i respektive avsnitt (3.1.1 till 3.1.3) och kriteriet anges i en separat ruta som inleder respektive avsnitt. För att en tjänst ska anses utgöra en elektronisk kommunikationstjänst ska alla kriterier som anges i avsnitt 3.1.1 till 3.1.3 vara uppfyllda. För varje kriterium uppställs ett antal faktorer som kan anses tyda på att en viss tjänst uppfyller kriteriet eller inte. Figur 1 ger en illustration över hur kriterierna i modellen är tänkta att tillämpas.

Figur 1 Modell för bedömning av om en tjänst utgör en elektronisk kommunikationstjänst

3.1.1 Tillhandahålls tjänsten till en annan part?

Om en part utför någon form av prestation till minst en annan, extern, part är det en tjänst som tillhandahålls.

I begreppet tjänst ligger att det handlar om någon form av prestation som utförs av en part åt en annan. För att prestationen i detta sammanhang ska ses som en tjänst måste de två parterna tillhöra olika organisationer. Tjänster som tillhandahålls t.ex. inom ett företag eller en koncern omfattas inte.

Det måste vara minst två parter inblandade, där den ena parten är den som tillhandahåller tjänsten (detaljist eller grossist), och den andra parten (slutanvändare, detaljist eller grossist) är den som får tillgång till tjänsten.

3.1.2 Tillhandahålls tjänsten vanligtvis mot ersättning?

Om tjänsten tillhandahålls på någon form av kommersiell grund så är det en

tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning.

Endast tjänster som tillhandahålls på kommersiell grund omfattas av lagstiftningen.

Uttrycket ”vanligen tillhandahålls mot ersättning” är tänkt att tolkas som att även andra slags betalningsmodeller än direkt betalning omfattas, till exempel avräkning eller utbyte mot andra tjänster.⁶ Tjänsten ska alltså tillhandahållas på kommersiell grund. Att tjänsten tillhandahålls på kommersiell grund behöver inte betyda ersättning genom direkt betalning för användning av tjänsten utan kan även utgöras av till exempel reklamfinansiering eller annan indirekt betalning.

Tjänster som till sin karaktär är ideella faller utanför lagstiftningen. Det exempel som ges i förarbetena till LEK är tillhandahållande av så kallade forskarnät inom universitetsvärlden.

3.1.3 Utgörs tjänsten huvudsakligen av överföring av signaler?

Om tjänsteleverantören som tillhandahåller tjänsten har rådighet (genom innehav eller avtal) över signalen (bäraren av informationen), och därmed har inflytande över faktorer som t.ex. överföring och kvalitet, ska den tillhandahållna tjänsten anses vara en tjänst som utgörs av överföring av signaler.

Om tjänsten är utformad så att den omfattar flera deltjänster där en av deltjänsterna innefattar överföring av signaler, som är en förutsättning för att övriga deltjänster ska kunna erbjudas, karaktäriseras hela tjänsten (dvs. inklusive alla deltjänsterna) av att den huvudsakligen utgörs av överföring av signaler.

Det kan inledningsvis konstateras att med signal avses bäraren av informationen, där informationen kan vara t.ex. tal, musik eller video. Ordet signal kan givetvis innebära olika saker beroende på sammanhanget. I relation till elektroniska kommunikationstjänster är det rimligt att anse att signalen utgörs av radiovågor, ljusvågor, elektriska impulser etc. som överför informationen mellan sändare och mottagare.

⁶ Prop 2002/03:110, sid 122

Avgränsning till sådana tjänster som innebär en överföring av signaler

Det kan vara svårt att göra en tydlig avgränsning mellan å ena sidan vad som är en ren innehållstjänst eller tjänst som innebär kommunikation och vad som å andra sidan är en genom LEK reglerad kommunikationstjänst. Det förekommer idag ett stort antal tjänster och/eller communities⁷ som tillhandahåller olika former av s.k. instant messaging, e-post, taltjänster och andra tjänster. De flesta av dessa tjänster kan innebära kommunikation genom att två eller flera personer kan utväxla information med varandra. Det är dock inte liktydigt med att alla sådana tjänster ska anses omfattas av lagstiftningen.

Enligt PTS uppfattning följer det av lagstiftningen (se avsnitt 2.1) att endast de tjänster som *möjliggör* kommunikation, dvs. överför signaler, ska anses utgöra elektroniska kommunikationstjänster och falla under lagens tillämpningsområde. Därför bör inte alla former av mer förädlade tjänster (exempelvis chatttjänster över Internet) som innebär att människor kommunicerar med varandra anses vara elektroniska kommunikationstjänster och därmed omfattas av regleringen i LEK.

Någon större vägledning till tolkningen av begreppet överföring av signaler går inte att finna i förarbetena till LEK. Det enda exemplet som särskilt angivits är att de så kallade ”Internetoperatörer” som omfattas av lagstiftningen är sådana som råder över ett nät i vilket denne överför signaler⁸. Förarbetena antyder därmed en avgränsning i förhållande till aktörer som tillhandahåller tjänster och som har någon form av relation till de kommunikationsnät där signalerna överförs. De enda exempel som ges på tjänster som inte omfattas av regleringen är webbhotell och portaler, dvs. rena lagringstjänster eller innehållstjänster.

Rådighet över kommunikationstjänsten är central i bedömningen av innebörden av begreppet överföring av signaler

Som nämnts ovan antyder förarbetena till LEK att rådighet över överföringen av signaler är en viktig faktor. Vidare kan konstateras att i svaren på PTS frågor till andra medlemsstater har den enda gemensamma nämnaren varit att samtliga länder har ansett att en kommunikationstjänst där aktören som tillhandahåller tjänsten inte har något inflytande eller rådighet över överföringen, dvs. över signalen (bäraren av informationen), inte heller ska anses utgöra en elektronisk kommunikationstjänst (se avsnitt 2.5). Detta synsätt stämmer även överens med PTS tidigare uttalanden om IP-baserad telefoni⁹.

⁷ Mötesplats på Internet.

⁸ Prop. 2002/03:110, s.122. Uttrycket ”Internetoperatörer” härrör från förarbetena i LEK. I övriga delar av rapporten används uttrycket Internetleverantör för tjänsteleverantörer som faller in under beskrivningen i avsnitt 1.4

⁹ PTS policy för IP-baserad telefoni i relation till ett antal sakfrågor, PTS-ER-2006:39.

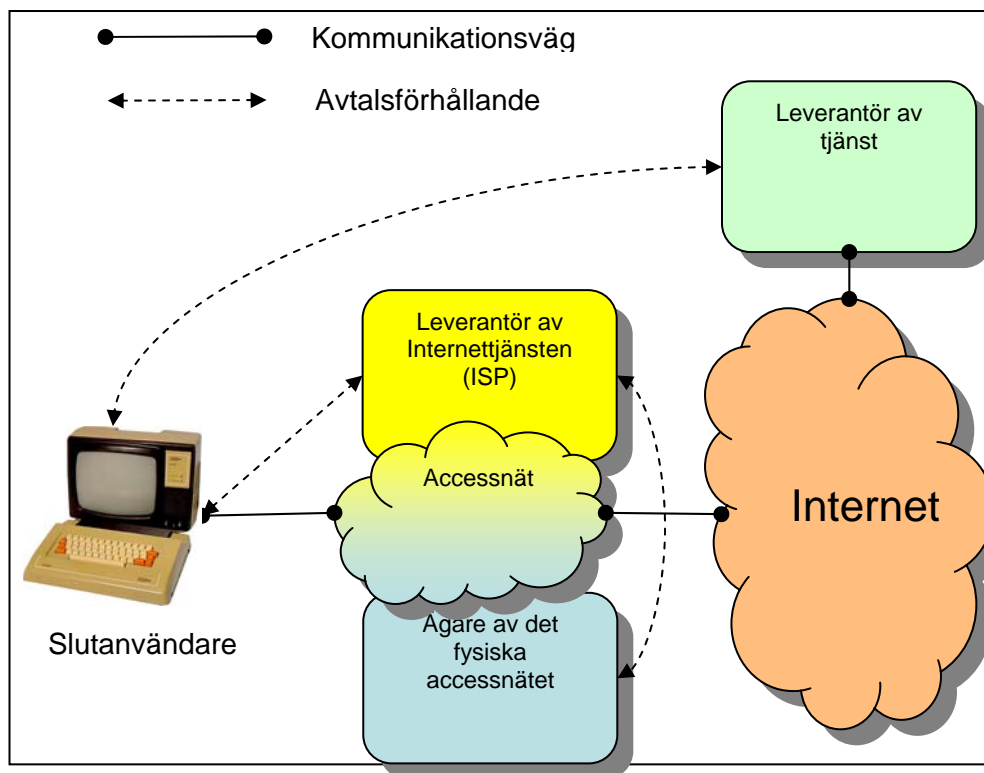
Myndigheten har i detta sammanhang uttalat att endast IP-baserad telefoni som tillhandahålls på så sätt att den som tillhandahåller tjänsten har rådighet över överföringen av signaler ska anses tillhandahålla en elektronisk kommunikationstjänst och därmed vara anmälningspliktig.

Vid tillhandahållandet av en tjänst (i exemplet nedan en IP-baserad tjänst över Internet, men kan även vara över ett annat slag av IP-baserat kommunikationsnät) kan rådigheten över överföringen av signaler se ut på följande sätt. *En aktör* kan råda över kommunikationsnätet medan *en annan aktör* (den tjänsteleverantör som tillhandahåller Internettjänsten till slutanvändaren) tillhandahåller en kommunikationstjänst bestående i tilldelning av IP-adresser och transport av IP-paket. Samtidigt kan *en tredje aktör* (leverantör av t.ex. Internettelefont) tillhandahålla en typ av samtalstjänst via kommunikationsnätet och kommunikationstjänsten ovan. Den tredje tjänsteleverantören i det här exemplet har inte något specifikt avtal med någon av de två andra tjänsteleverantörerna och kan inte anses ha inflytande över faktorer som kvalitet och överföring i transporten av sin samtalstjänst. Slut användaren har i sin tur bara relation till de två sistnämnda tjänsteleverantörerna. Figur 2 ger en illustration av exemplet ovan, dvs. relationen mellan olika aktörer vid tillhandahållandet en tjänst till slut användare.

Som exempel på tjänster som inte själva utgör en elektronisk kommunikationstjänst enligt LEK kan nämnas Skype Classic och communities på Internet. Denna typ av tjänster innebär endast kommunikation över en redan föreliggande elektronisk kommunikationstjänst. Här sker kommunikationen via slut användarens befintliga Internettjänst, vilken möjliggör och har inflytande över överföringen av signaler (transport av IP-paket).

En central förutsättning för att kommunikation ska kunna ske via IP-baserade nät är att varje terminal som är ansluten till ett sådant nät är förknippad med en IP-adress. Vanligtvis är det den aktör som tillhandahåller kommunikationstjänsten (t.ex. Internettjänst) som också tillhandahåller IP-adresserna till slut användarnas terminaler och därmed möjliggör kommunikation. Vidare är det oftast den aktör som tillhandahåller IP-adresser som även möjliggör transport av IP-paket genom dirigerings. Följaktligen förfogar den som tillhandahåller IP-adresser vanligtvis över överföringen av signaler. Därmed är tillhandahållandet av IP-adresser en omständighet som tyder på att tillhandahållaren av tjänsten har rådighet över överföringen av signaler och att tjänsteleverantören därmed tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst.

Figur 2 Relationen mellan olika aktörer vid tillhandahållande av en tjänst till slutanvändare

Beskrivning av skillnaden mellan kommunikation och möjliggörande av kommunikation med hjälp av referensmodell för "skiktad" kommunikation

Kommunikation i IP-baserade kommunikationsnät kan delas upp i olika nivåer i en referensmodell¹⁰. De lägre nivåerna utgör fysisk infrastruktur, system, protokoll, dirigerering och adressering för själva överföringen av paket, oavsett vad paketen innehåller för information.

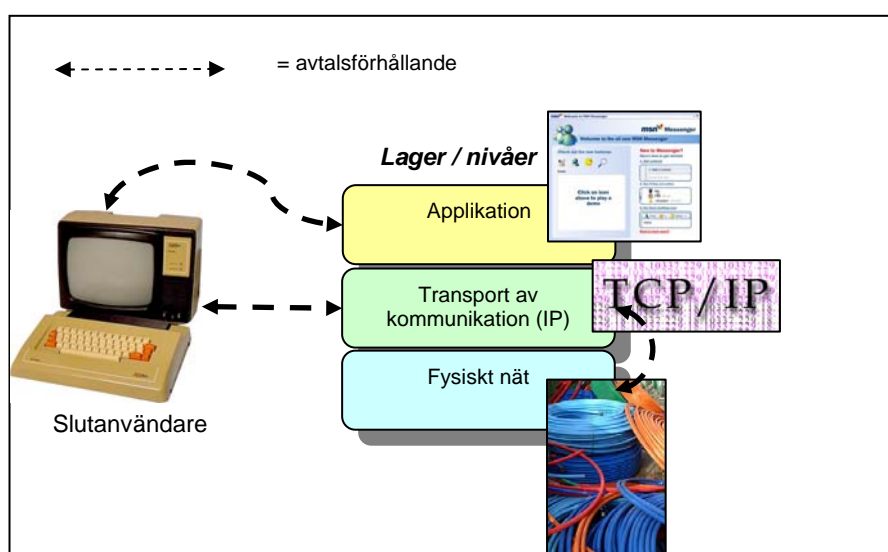
Dessa paket kan sedan användas av andra tjänster/applikationer som "fyller" paketen med information. Dessa tjänster/applikationer arbetar i nivåer ovanför den grundläggande kommunikationsnivån och utnyttjar den grundläggande kommunikationsnivåns förmåga till överföring av paket utan att behöva interagera med den.

Överliggande tjänster/applikationer kan därmed funktionsmässigt förutsätta att den grundläggande kommunikationsnivån fungerar. Aktörer som

¹⁰ Främst den så kallade TCP/IP- modellen

tillhandahåller tjänster som enbart utnyttjar funktioner i de översta nivåerna behöver därmed inte ha någon relation till de aktörer som tillhandahåller tjänster som tillämpar de lägre nivåerna i referensmodellen. De aktörer som tillhandahåller tjänster som endast utnyttjar funktioner i de översta nivåerna har därför vanligtvis inte rådighet över överföringen av signaler. Figur 3 ger en illustration av hur de olika nivåerna relaterar till varandra.

Figur 3 De olika nivåerna i en referensmodell för "skiktad" kommunikation

Faktorer som tyder på att en tjänst innebär överföring av signaler

En faktor vid bedömningen av om en tjänst utgör en överföring av signaler är om den som tillhandahåller tjänsten också har rådighet, antingen genom fysiskt ägande eller genom avtal, över själva överföringen av signaler. Om tjänsten förlitar sig på att det finns en annan kommunikationstjänst som fungerar som bärare för den egna tjänsten är det en faktor som i sig tyder på att den tillhandahållna tjänsten inte innebär en överföring av signaler.

Om den som tillhandahåller tjänsten också tillhandahåller IP-adresser, eller andra typer av identiteter som telefonnummer (E.164) eller SIP URI:er¹¹, till slutanvändarnas terminaler är det en faktor som talar för att tjänsten är en kommunikationstjänst som innebär överföring av signaler.

¹¹ Session Initiation Protocol Uniform Resource Identifier

En tjänst som består av flera deltjänster betraktas som en helhet vid bedömningen av om tjänsten huvudsakligen består av överföring av signaler

För att betraktas som en elektronisk kommunikationstjänst ska tjänsten till viss omfattning bestå av överföring av signaler. Det räcker alltså inte att tjänsten innebär en viss överföring. Tjänsten måste *helt* eller *huvudsakligen* utgöra en överföring av signaler. Enligt uttalanden i förarbetena till LEK har kriteriet tagits med för att särskilja kommunikationstjänster från rena innehållstjänster¹².

I många fall levererar en tjänsteleverantör flera tjänster som tillhandahålls tillsammans i ett paketerbjudande till slutanvändaren. Det är till exempel mer eller mindre standard inom branschen att Internetleverantörer också tillhandahåller e-posttjänster.

Det kan diskuteras vilket fokus som är rimligt vid bedömningen av vad som utgör en tjänst. Frågan är om samtliga deltjänster som levereras i ett paketerbjudande tillsammans ska betraktas som en helhet vid bedömningen av vad som huvudsakligen karaktäriserar tjänstepaketet. Ett annat synsätt är att dela upp paketerbjudandet och att en bedömning görs av de enskilda deltjänsterna var för sig, dvs. att t.ex. Internettjänsten och e-posttjänsten bedöms var för sig om de utgör elektroniska kommunikationstjänster.

Enligt PTS uppfattning leder det till svåra gränsdragningsproblem om ett paketerbjudande av tjänster ska styckas upp och bedömas var för sig. Det kan vara komplicerat att överhuvudtaget avgöra med vilken detaljeringsgrad en sådan uppdelning i så fall ska ske. Det mest förutsebara och rimliga alternativet är att myndigheten ser på hela det paketerbjudande av tjänster som tillhandahålls och gör bedömningen utifrån vad erbjudandet huvudsakligen karaktäriseras av. Följden av detta synsätt blir dock inte att sådana tjänster som uppenbarligen inte är att betrakta som kommunikationstjänster (exempelvis rena innehållstjänster såsom försäljning av ringsignaler) ska betraktas som en elektronisk kommunikationstjänst enbart för att de tillhandahålls av en leverantör av elektroniska kommunikationstjänster.

I fallet Internetleverantörer torde själva Internettjänsten vara den tjänst som huvudsakligen karaktäriserar tjänsten oavsett vilka andra tjänster som omfattas av abonnemanget med Internetleverantören. Eftersom Internettjänsten också huvudsakligen består av överföring av signaler är hela tjänstepaketet som helhet att bedöma som en elektronisk kommunikationstjänst som tillhandahålls av Internetleverantören. Denna slutsats torde förvisso även kunna dras genom det faktum att en Internetleverantör alltid har rådighet över överföringen av

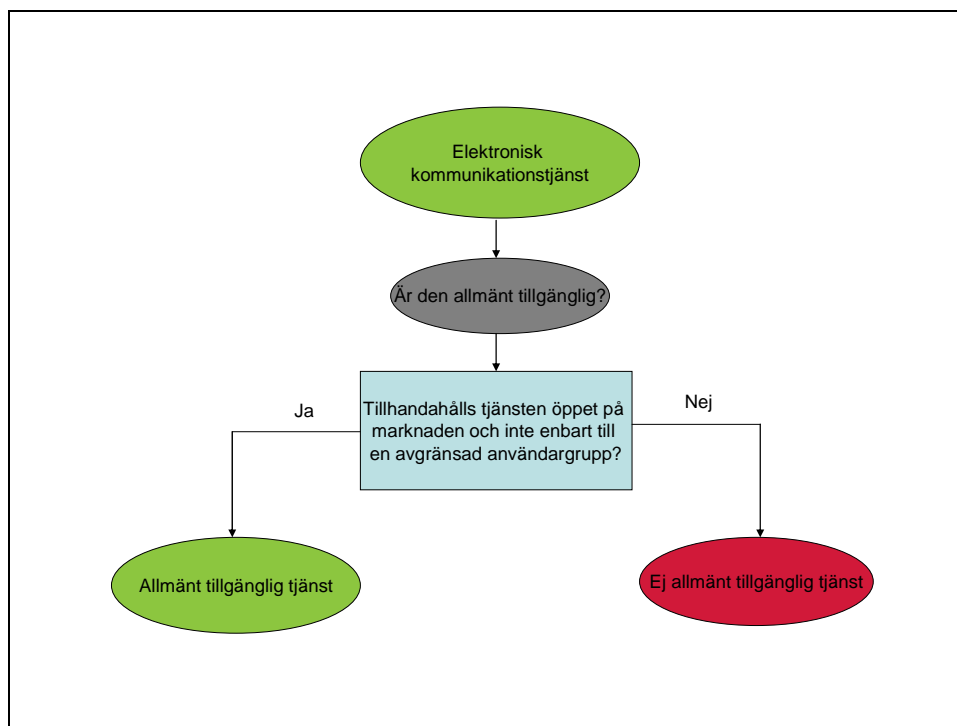
¹² Prop. 2002/03:110, s. 355

signaler varför även andra tjänster som tillhandahålls av denne uppfyller kriteriet om rådighet över överföringen.

3.2 Bedömning av om en elektronisk kommunikationstjänst är allmänt tillgänglig

För att en tillhandahållare av en elektronisk kommunikationstjänst ska omfattas av skyldigheter och rättigheter i LEK krävs i de allra flesta fall att den elektroniska kommunikationstjänsten ska vara allmänt tillgänglig.

Figur 4 Illustration av momenten vid bedömningen av om en elektronisk kommunikationstjänst är allmänt tillgänglig

3.2.1 Tillhandahålls tjänsten öppet på marknaden och inte enbart till en avgränsad användargrupp?

Tjänsten är allmänt tillgänglig om den tillhandahålls öppet på marknaden och inte enbart till en på förhand avgränsad användargrupp.

En indikator på allmän tillgänglighet är att tjänsten tillhandahålls öppet på marknaden, och därmed är tillgänglig för alla som är villiga att både betala för tjänsten och följa villkoren för tillhandahållandet.

Förarbetena har förtydligat att allmänt tillgänglig innebär att tjänsten ska stå öppen för en vid krets av användare att ansluta sig till. Någon närmare bestämning av vad en vid krets innebär framgår inte, men enligt PTS uppfattning ska det inte ses som en viss mängd personer. Det antal kunder en tjänst tillhandahålls till kan inte ensamt indikera om tjänsten är allmänt tillgänglig. En tjänst med endast en kund kan anses som allmänt tillgänglig. Begreppet allmänt tillgänglig ska mer specifikt tolkas så att det finns en allmän möjlighet att ansluta sig till tjänsten. Enligt LEK:s förarbeten bör förhållandet att en tjänsteleverantör aktivt värvar kunder på marknaden och därmed erbjuder anslutning till sin tjänst på bestämda villkor leda till att tjänsten bedöms som allmänt tillgänglig.

Tjänster som tillhandahålls till en på förhand avgränsad användargrupp är istället en faktor som tyder på att tjänsten inte utgör en allmänt tillgänglig tjänst. Exempel på tjänster som kan bedömas tillhandahållas till en på förhand avgränsad användargrupp och därmed inte skulle vara allmänt tillgängliga kan vara Internettjänster som tillhandahålls av caféverksamhet och hotell.

Även om de sistnämnda aktörerna tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster i form av Internettjänst till sina kunder tillhandahålls denna tjänst enbart under förutsättning att kunden befinner sig i och nyttjar den övriga verksamheten som caféet eller hotellet tillhandahåller. Det krävs därmed ett tidigare förhållande mellan användare och tjänstetillhandahållare för att kommunikationstjänsten ska kunna bli aktuell. Slutsatsen förutsätter att hotellet eller caféet också på något sätt begränsat användningen av tjänsten till att omfatta dem som nyttjar övriga tjänster.

En Internettjänst som erbjuds inom ett område där användargruppen inte är avgränsad på förhand är att anse som allmänt tillgänglig. Så kallade WLAN¹³ som täcker delar av en stad, eller så kallade hotspots som finns utplacerade på olika platser bör till exempel typiskt sett inte anses vara begränsade till en på förhand avgränsad användargrupp även om den som vill nyttja tjänsten i och för sig måste befinna sig någonstans inom täckningsområdet.

Författningskommentaren till LEK anger nät inom flerfamiljsfastigheter och företagsinterna nät som exempel på nät som inte är allmänt tillgängliga¹⁴. Det

¹³ Wireless Local Area Network

¹⁴ Prop. 2002/03:110, s. 362

innebär då att även elektroniska kommunikationstjänster som enbart tillhandahålls i sådana nät inte är allmänt tillgängliga.

Även om ett nät i sig inte anses vara allmänt kan elektroniska kommunikationstjänster i ett sådant nät ändå vara allmänt tillgängliga. En elektronisk kommunikationstjänst som en extern tjänsteleverantör tillhandahåller till t.ex. bostadsinnehavare i en sådan flerfamiljsfastighet anses normalt vara allmänt tillgänglig.

Det ska slutligen understrykas att ställningstagandena ovan, liksom bedömningarna i övriga delar av rapporten, ska ses som en vägledning. Det kan säkerligen förekomma situationer där en tjänst, även om den är begränsad till en på förhand avgränsad användargrupp får anses vara utformad på ett sådant sätt eller vara så omfattande att den ändå är att anse som allmänt tillgänglig. En bedömning måste ske i det individuella fallet.

4 Bedömning av vad som utgör ett elektroniskt kommunikationsnät

Bedömning av vad som utgör ett elektroniskt kommunikationsnät

- Ett elektroniskt kommunikationsnät är ett system för överföring av signaler.
- Vid bedömningen ligger tyngdpunkten på om systemet eller delutrustningen utgör en väsentlig förutsättning för förmågan att överföra signaler, antingen inom det egna kommunikationsnätet eller mellan olika kommunikationsnät.
- Ett elektroniskt kommunikationsnät är allmänt om det är möjligt för en vid krets av användare att ansluta sig och om kommunikationsnätet huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.

Elektroniska kommunikationsnät omfattas av LEK. Om ett sådant nät även är allmänt och huvudsakligen används för att transportera allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster är det också ett allmänt kommunikationsnät. Elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster är nära förknippade eftersom begreppen innehåller hänvisningar till varandra. I det här kapitlet redogörs för utgångspunkterna vid PTS bedömning av om ett nät är ett elektroniskt kommunikationsnät respektive ett allmänt kommunikationsnät.

Bedömningar och slutsatser redovisas i detta kapitel. En mer utförlig beskrivning av de rättsliga förutsättningarna för bedömningen återfinns i bilaga 1.

4.1 Ett system för överföring av signaler

Ett elektroniskt kommunikationsnät är ett system för överföring av signaler. Vissa funktioner som främst effektiviserar eller förenklar överföring av signaler, men inte är en förutsättning för detta, kan vara en del av men anses inte för sig självt utgöra ett elektroniskt kommunikationsnät.

Elektroniska kommunikationsnät definieras i LEK enligt följande.

elektroniskt kommunikationsnät: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs.

I definitionen anges att ett kommunikationsnät ska vara ett *system* för överföring. Samtidigt anges att det i tillämpliga fall även är utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring. Sammanfattningsvis är en rimlig bedömning att begreppet kommunikationsnät omfattar fysiska och/eller logiska nät inklusive växlar och annat som utgör en väsentlig förutsättning för nätens förmåga att överföra signaler både inom kommunikationsnätet självt och mellan olika kommunikationsnät. Tyngdpunkten i bedömningen bör alltid vara om systemet eller den ingående delen är en väsentlig förutsättning för just denna egenskap. Rena stödsystem för till exempel hantering av CDR¹⁵ (underlag för fakturering av kunder) och för lagring av abonnentuppgifter utgör inte en del av kommunikationsnätet.

Renodlade översättningssystem som översätter mellan olika typer av identiteter (namn, nummer eller adresser) utgör inte i sig ett eget elektroniskt kommunikationsnät men kan ofta ses som en del av ett sådant. Andra slags funktioner, som endast förenklar eller effektiviserar överföringen av signaler, faller normalt utanför begreppet elektroniska kommunikationsnät.

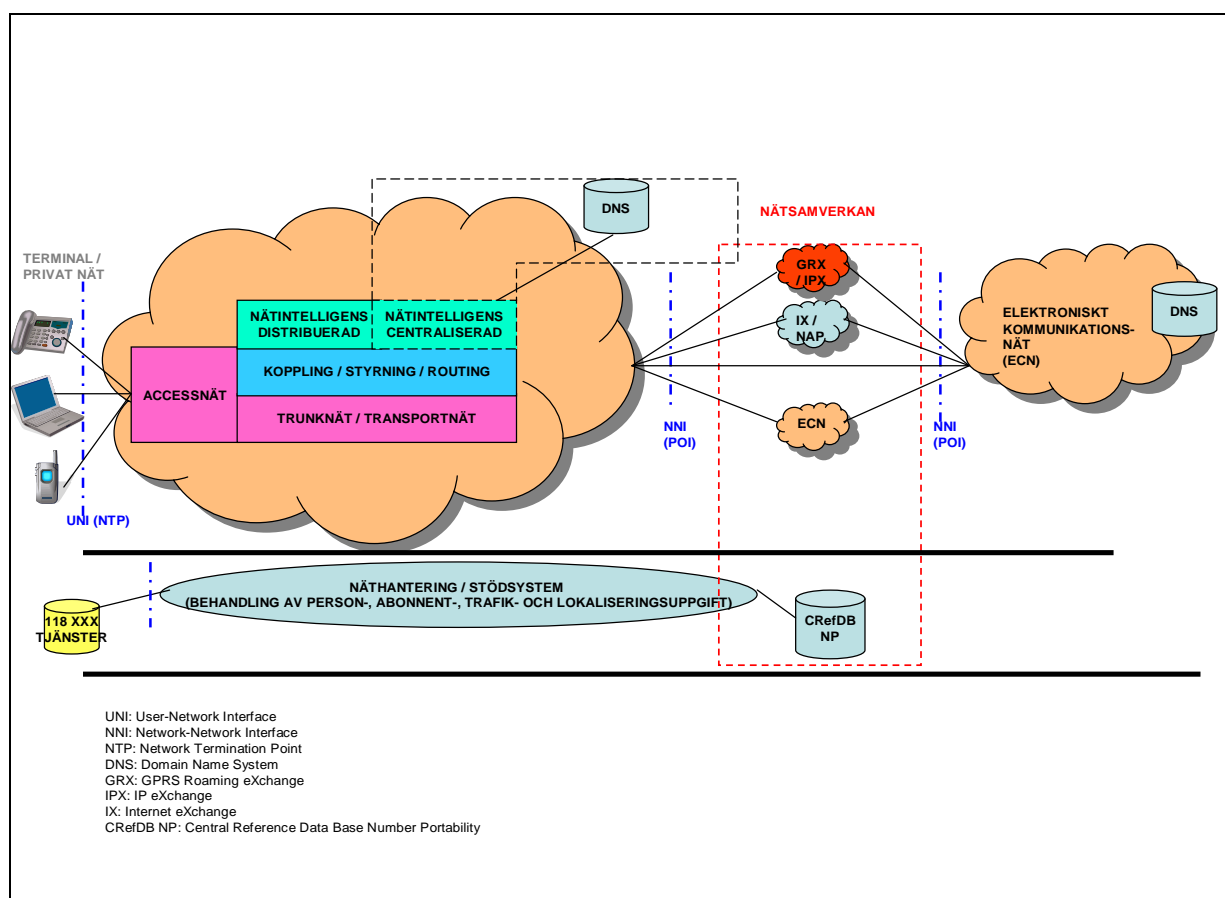
Det kan framstå som något oklart vilken del av ett system som anses omfattas av begreppet kommunikationsnät. Till exempel kan nämnas gränsdragningen mellan kommunikationsnät och en tillhörande installation. PTS berör inte närmare begreppet tillhörande installation i denna rapport.

Den schematiska bilden (figur 5) nedan visar hur ett elektroniskt kommunikationsnät kan vara uppbyggt. De delar som ligger utanför nätet, som vissa stödsystem, finns med i bilden i pedagogiskt syfte. Oavsett vilken del av nätet det är fråga om och var den schematiskt finns inlagd bör man vid en bedömning av om den aktuella delen av nätet ska ingå i det regulatoriska begreppet elektroniskt kommunikationsnät fråga sig om delen är väsentlig för att överföring av signaler inom eller mellan nät överhuvudtaget ska kunna ske.

¹⁵ Call Data Record

Ett exempel på en del i nätet som är en väsentlig förutsättning för överföring av signaler är transmissionsmediet i sig, vilket även kan vara ett passivt fibernät (s.k. svart fiber). Det kan vara en del av accessnätet och/eller transportnätet.

Figur 5 Generisk nätmodell över elektroniska kommunikationsnät med exempel på ingående funktioner, utrustningar och stödsystem

Även nät som används för utsändningar av ljudradio och TV är att anse som elektroniska kommunikationsnät enligt LEK, men dessa åskådliggörs inte explicit i den generiska nätmodellen i figur 5.

4.2 Ett kommunikationsnät som en vid krets av användare har möjlighet att ansluta sig till är allmänt

Om det är möjligt för en vid krets av användare att ansluta sig till kommunikationsnätet *och* om kommunikationsnätet helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster är det även ett allmänt kommunikationsnät.

Om ett nät enligt avsnittet ovan anses utgöra ett elektroniskt kommunikationsnät är frågan om det även kan anses utgöra det i LEK definierade begreppet *allmänt kommunikationsnät*. För att det ska vara ett allmänt kommunikationsnät krävs att det huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.

I förarbetena till telelagen, till vilka förarbetena till LEK hänvisar, anges att fastighetsnät och interna företagsnät inte ska anses vara anmälningspliktiga eftersom de inte är allmänt tillgängliga.¹⁶ Sådana nät anses inte vara öppna för en vid krets av användare att ansluta sig till. Enligt PTS uppfattning kan även ett nät med få användare anses utgöra ett allmänt kommunikationsnät om det utbjuds till en vidare krets.

Om kommunikationsnätet däremot endast erbjuds en på förhand bestämd krets av användare, till exempel på grund av annat kontraktuellt förhållande, kan nätet däremot inte anses vara allmänt. Som exempel kan anges boende inom en viss fastighet. Av förarbetena framgår att ett fastighetsnät i flerfamiljshus som fastighetsägaren inte tar ut någon särskild ersättning av en operatör inte anses utgöra ett allmänt kommunikationsnät¹⁷. Däremot kan nätet utgöra en del av ett allmänt kommunikationsnät som tillhandahålls mot ersättning av den operatör som fastighetsägaren slutit avtal med.

Rena geografiska restriktioner bör inte innebära att nätet inte är allmänt. Det finns i flera fall mer lokala nät som av praktiska skäl innebär att endast boende inom ett visst område har möjlighet att ansluta sig. Så länge denna krets inte är på förhand begränsad innebär det dock att nätet ändå kan anses vara allmänt tillgängligt.

Det kommer att finnas situationer där gränsdragningen inte är självklar. Inriktningen för bedömningen bör dock vara att om nätet tillhandahålls till en odefinierad krets användare och ingen begränsning görs för vilka som kan

¹⁶ Prop. 2002/03:110, s. 121

¹⁷ Prop. 2002/03:110, s. 362

ansluta sig, utöver rena tekniska eller kapacitetsmässiga begränsningar, ska nätet anses vara allmänt tillgängligt.

Kravet på att nätet helt eller huvudsakligen ska användas för att tillhandahålla allmänna elektroniska kommunikationstjänster innebär att slutna privata nät till exempel avsedda primärt för kommunikation inom en begränsad grupp som t.ex. inom en företagskoncern eller liknande inte anses vara allmänna.

5 Bedömning av vem som tillhandahåller den elektroniska kommunikationstjänsten

Bedömning av vem som tillhandahåller den elektroniska kommunikationstjänsten

- Den som tillhandahåller tjänsten är den aktör som ingår avtal med annan part om användande av tjänsten och som samtidigt genom innehav eller avtal har rådighet över kommunikationstjänsten.
- Regleringen är tillämplig även på aktörer som endast säljer kommunikationstjänster eller tillgång till kommunikationsnät på grossistnivå.

Även när det konstaterats att en elektronisk kommunikationstjänst föreligger är det inte alltid självklart vem som faktiskt tillhandahåller den. Det är dock viktigt att kunna bedöma vem det är som tillhandahåller tjänsten för att kunna fastställa vilken aktör som omfattas av vissa skyldigheter och rättigheter i lagstiftningen. Det kan vara fråga om att bedöma vilken aktör det är som ska anmäla en verksamhet till PTS eller vilken aktör olika beslut eller tillsyn ska riktas mot¹⁸.

PTS har analyserat frågan vem som tillhandahåller en tjänst. Analysen redogörs för i avsnitt 5.1, och för att bedöma vilken aktör det är som tillhandahåller den elektroniska kommunikationstjänsten används kriteriet som anges i den separata ruta som inleder avsnittet.

¹⁸ Frågan om vilken juridisk person inom en koncern som träffas av beslut om skyldigheter har också nyligen redogjorts för i PTS skrivelse med dnr 08-7860, Behov av förtydliganden i LEK när det gäller till vem beslut kan riktas m.m.

5.1 Den som har avtal med annan part om nyttjande av tjänsten och rådighet över kommunikationstjänsten är den som tillhandahåller tjänsten

Den som ingår avtal med annan part om användande av tjänsten, och som samtidigt genom innehav eller avtal har rådighet över kommunikationstjänsten (överföring av signaler), anses vara den som tillhandahåller tjänsten.

En strikt tolkning av begreppet överföring av signaler skulle innebära att endast den juridiska person som faktiskt utför överföringen av signaler i ett kommunikationsnät är den som tillhandahåller tjänsten. En sådan tolkning är dock knappast rimlig eftersom kommunikationstjänster i de flesta fall inte tillhandahålls enbart genom överföring av signaler i ett eget kommunikationsnät. Kommunikationsnät, kommunikationstjänster och tillhörande installationer är tvärtom ett intrikat nät bestående av sammankopplade nät genom avtal om samtrafik.

Den aktör som tar ansvaret gentemot en slutanvändare och är den som ingår avtal med slutanvändaren är den part som slutanvändaren uppfattar som ansvarig för tjänsten. Denna aktör är därmed den part som slutanvändaren förväntar sig kunna vända sig till om det uppstår något problem eller om någon fråga angående tjänstens funktion uppkommer. Det är därför rimligt att den aktör som faktiskt marknadsför, tar betalt för och tillhandahåller tjänsten till slutanvändaren också är den aktör som innehar de regulatoriska rättigheter och skyldigheter som följer av ett tillhandahållande.

Den aktör som genom avtal ser till att överföring av signaler sker i ett kommunikationsnät för att denne ska kunna tillhandahålla sin tjänst ska bedömas vara en tillhandahållare av elektronisk kommunikationstjänst. Detta gäller även om denne inte själv äger nätet eller ens förfogar över hela ledet i kommunikationen.

Det ska dock understrykas att det är en avgörande skillnad mellan de aktörer som genom avtal ser till att de har rådighet eller förfogande över någon del av kommunikationstjänsten och de aktörer som helt enkelt förlitar sig på att en sådan kommunikationstjänst finns och fungerar utan att de själva kan påverka den. Som redogjorts för ovan faller de senare helt utanför det regulatoriska tillämpningsområdet redan genom det faktum att de inte tillhandahåller överföring av signaler, oavsett hur slutanvändaren upplever tjänsten.

Det ska slutligen även påpekas att resonemanget ovan tar sikte på aktörer som har slutkundsavtal. Regleringen är naturligtvis tillämplig även på aktörer som endast säljer kommunikationstjänster eller tillgång till kommunikationsnät på grossistnivå. I dessa fall torde det dock vara mindre komplicerat att bedöma om aktörerna anses tillhandahålla en elektronisk kommunikationstjänst eller inte eftersom alla grossistleverantörer av naturliga skäl torde ha rådighet över överföring av signaler eller i tillämpliga fall förfoga över ett kommunikationsnät.

6 Analys av konsekvenser vid tillämpning av modellen

Analys av konsekvenser vid tillämpning av modellen

- Tillämpningen av modellen kan komma att innebära minskade kostnader för marknaden.
- Tillämpningen av modellen bedöms inte påverka konsumenter och andra slutanvändare i någon avgörande utsträckning.
- Tillämpningen av modellen kan för PTS förväntas innebära en viss effektivisering av verksamheten .

I det här kapitlet ger PTS sin bedömning av vilka konsekvenser som en tillämpning av modellen kan föra med sig för marknaden, konsumenter och myndigheten. Myndigheten anser att modellen kommer att kunna leda till en enhetlig bedömning av vad som är att betrakta som en elektronisk kommunikationstjänst och ett elektroniskt kommunikationsnät.

6.1 Konsekvenser för marknaden

Genom den av PTS framtagna modellen bör det bli tydligare och enklare för branschen att bedöma vilka verksamheter som omfattas av LEK. Bedömningsmodellen utgår från befintlig reglering och innebär inte några ytterligare regler för branschen.

Modellen gör det tydligare hur PTS bedömer innebörden av begreppen elektronisk kommunikationstjänst och elektroniskt kommunikationsnät. Den minskade regulatoriska osäkerheten kan medföra minskade kostnader för branschen då marknadsaktörerna inte förväntas behöva använda lika mycket tid och resurser för att utreda om en viss verksamhet omfattas av LEK.

PTS bedömningsmodell kan möjligen komma att påverka antalet anmälningspliktiga marknadsaktörer. En aktör som är anmälningspliktig ska betala en handläggningsavgift vid anmälan till PTS. Därefter betalas en årsavgift. Föreliggande bedömningsmodell är ett led i att tydliggöra PTS ställningstagande vad gäller vilka marknadsaktörer som är anmälningspliktiga.

Bedömningsmodellen kan innebära att vissa aktörer som idag inte är anmälda blir medvetna om att de är anmälningspliktiga, men bör även på motsvarande vis innebära att andra aktörer som idag är anmälda blir medvetna om att de inte är anmälningspliktiga. Sammantaget bör det totala antalet aktörer som är anmälda därför inte påverkas i någon avgörande utsträckning av den nu presenterade bedömningsmodellen.

Tillämpningen av PTS modell skulle kunna leda till att förhandlingsskyldigheten påverkas vad gäller samtrafik mellan en tillhandahållare av ett allmänt kommunikationsnät och en tjänstetillhandahållare om den senare inte anses tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. Den eventuella skillnad som kan uppkomma bedöms inte påverka möjligheten till samtrafik i någon större utsträckning.

Likaså skulle PTS bedömningsmodell rent teoretiskt kunna påverka möjligheterna för en marknadsaktör som inte bedöms tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster att få tillträde till och använda nät. PTS anser emellertid att en tillämpning av modellen i praktiken inte kommer att påverka marknadens förutsättningar för tillträde till och användning av nät och tillhörande installationer.

Om en tillämpning av PTS vägledande modell skulle innebära att antalet anmälda marknadsaktörer förändras får det konsekvenser för behandlingen av trafikuppgifter. De föreslagna bestämmelserna om trafikuppgifter är knutna till anmälningspliktiga aktörer¹⁹. Skulle någon som inte är anmälningspliktig ha information om trafikuppgifter får denne inte behandla dem så länge uppgifterna är under transport.

En förändring av antalet aktörer som anses tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster innebär potentiellt också en förändring av antalet aktörer som behöver iakttä reglerna om tystnadsplikt i LEK (6 kap 20 §). Det skulle i så fall även förändra antalet aktörer som omfattas av skyldigheten att utge uppgifter till brottsbekämpande myndigheter. Mot bakgrund av att reglerna om tystnadsplikt i LEK dock omfattar en bredare grupp än endast tillhandahållare av tjänster ("den som i samband med tillhandahållande") är det dock svårt att dra några generella slutsatser.

¹⁹ Lagring av trafikuppgifter för brottsbekämpning, SOU 2007:76

6.2 Konsekvenser för konsumenter och andra slutanvändare

Om en tillämpning av PTS vägledande modell innebär att antalet anmälningspliktiga marknadsaktörer förändras får det konsekvenser för slutanvändarnas integritetsskydd vad gäller behandling av trafikavgifter. Bestämmelserna i LEK om trafikavgifter är knutna till anmälningspliktiga aktörer. Bestämmelserna innehåller både förbud och rättigheter att behandla trafikavgifter för de anmälningspliktiga marknadsaktörerna. Skulle någon aktör som inte är anmälningspliktig inneha trafikavgifter torde denne mot bakgrund av det generella förbudet i 6 kap 17 § LEK emellertid ha begränsade möjligheter att behandla avgifterna så länge de är under transport .

I LEK finns särskilda regler om tystnadsplikt om exempelvis abonnemangsuppgifter och innehåll i elektroniska meddelanden som riktar sig mot aktörer som tillhandahåller elektroniskt kommunikationsnät eller elektronisk kommunikationstjänst. En förändring av antalet aktörer som anses tillhandahålla elektroniskt kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster innebär också en förändring av antalet aktörer som behöver iaktta reglerna om tystnadsplikt i LEK (6 kap 20 §). I de fall där reglerna om tystnadsplikt i LEK, som en konsekvens av en förändring av antalet aktörer som omfattas av tystnadsplikten i LEK, inte blir gällande kan istället personuppgiftslagen (SFS 1998:204) vara tillämplig. En förutsättning för att personuppgiftslagen ska kunna tillämpas är dock att det är fråga om behandling av personuppgifter, vilket innebär att det är svårt att dra några slutsatser om effekterna för slutanvändarna i de fall aktörerna inte anses omfattas av regleringen i LEK . I kombination med att tillämpningen av PTS vägledande modell inte förväntas innebära några större förändringar vad gäller antalet tillhandahållare av elektroniskt kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster bedöms inte heller slutanvändarnas integritetsskydd att påverkas i någon större utsträckning.

Som redogjorts för ovan bör inte det totala antalet tjänste- eller nättillhandahållare som är anmälningspliktiga påverkas i någon större utsträckning. Utbudet av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster och allmänna kommunikationsnät bör inte heller förändras för konsumenter och andra slutanvändare på grund av den nu presenterade bedömningsmodellen. Det leder följaktligen till försumbara effekter för slutanvändarna när det gäller rättigheter för slutanvändare när rättigheterna är knutna till tillhandahållare av elektroniskt kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster i LEK.

Föreliggande bedömningsmodell förväntas slutligen inte heller medföra några ökade kostnader för slutkundskollektivet eftersom avgifterna förenade med anmälningsplikt är förhållandevis små och eftersom det totala antalet tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster inte förväntas förändras.

6.3 Konsekvenser för PTS

PTS förväntas kunna effektivisera sin verksamhet något då myndigheten får ett verktyg som minskar tid för analys av om en tjänst eller ett nät omfattas av LEK. De frågor som inkommer till myndigheten om dessa bedömningar bör även på sikt minska.

Antalet anmälningspliktiga marknadsaktörer kan komma att förändras genom den precisering PTS modell innebär. Då en verksamhet anmäls sker möjligen inte alltid någon prövning från aktörens sida av om verksamheten verkligen är sådan att den ska anmälas enligt LEK. Det är därför möjligt att aktörer som varit tveksamma om de är anmälningspliktiga har anmält sig för säkerhets skull. Genom den av PTS framtagna modellen förväntas det bli tydligare vilka aktörer som omfattas av anmälningsplikten. Det kan leda till att vissa marknadsaktörer som inte ansett sig anmälningspliktiga anmäler sig, men även att andra avanmäler sig. Det totala antalet aktörer som är anmälda bör med andra ord inte påverkas i någon större utsträckning av den nu presenterade bedömningsmodellen. Därför bör bedömningsmodellen inte heller komma att få någon större inverkan på myndighetens avgiftsuttag.

Litteratur

Regeringens proposition 2002/03:110, Lag om elektronisk kommunikation m.m.

Lag (2003:389) om elektronisk kommunikation.

PTS policy för IP-baserad telefoni i relation till ett antal sakfrågor, PTS-ER-2006:39.

ERG common position on VoIP, ERG(07)56rev2.

Europaparlamentets och Rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (Ramdirektivet).

FINLAND

http://www.ficora.fi/attachments/suomi_R_Y/5v3OYZsC4/Files/CurrentFile/VoIP_-ohje_eng.pdf.

http://www.ficora.fi/attachments/englanti/5jZV5jrAi/Files/CurrentFile/VoIP_English.pdf.

http://www.ficora.fi/attachments/englanti/5vnsXQSlh/Files/CurrentFile/Wlan_memorandum.pdf.

<http://www.ficora.fi/attachments/ruotsi/5k4u2ApuC/Files/CurrentFile/WLAN.pdf>.

http://www.ficora.fi/attachments/englanti/1156489126854/Files/CurrentFile/Skype_final_English.pdf

DANMARK

Forslag til Lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, 1999/1 LSF 248 Gældende Offentliggørelsesdato: 30-03-2000, Forskningsministeriet

Analyse af barrierer for udbredelsen af IP-telefoni i Danmark, IT-og Telestyrelsen, Marts 2005

TYSKLAND

http://circa.europa.eu/Public/irc/infso/ecctf/library?l=/germany/registered_notifications/de20050306&vm=detailed&sb=Title.

<http://www.bundesnetzagentur.de/media/archive/3285.pdf>.

NEDERLÄNDERNA

<http://www.opta.nl/download/bijlage/202424%20opgave%20omzetgegevens%20-%20bijlage%20relevante%20omzet.pdf>

NORGE

Forespørsel om vurdering av bredbåndstelefonitjenster levert av Telio sett opp mot lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven), Post og Teletilsynet, ref. 0602223-3-411.9, 2006-06-23

STORBRIANNIEN

Statement of 5 December 2007 - Regulation of VoIP Services: Access to the Emergency Services,
<http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/voip/voipstatement/voipstatement.pdf>

Statement of 29 March 2007 - Regulation of VoIP Services,
<http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/voipregulation/voipstatement/voipstatement.pdf>

Statement of 31 March 2005 - Designation and Relevant Activity Guidelines for the purposes of administrative charging,
<http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/designation/statement/statement.pdf>

Oftel's Statement of 23 May 2003 - Guidelines for the interconnection of public electronic communications networks,
http://www.ofcom.org.uk/static/archive/oftel/publications/eu_directives/2003/intercon0503.pdf

Bilaga 1

Redogörelse för lagstiftningen på området

Denna bilaga redovisar de rättsliga förutsättningarna i LEK och uttalanden i förarbetena till lagen. Dessa förutsättningar har legat till grund för den framtagna modellen i kapitel tre för elektroniska kommunikationstjänster och beskrivningen av vad som utgör elektroniska kommunikationsnät i kapitel fyra.

1. Övergripande bestämmelser i LEK

1.1. Bestämmelser i LEK av betydelse för bedömningen av vad som är en elektronisk kommunikationstjänst och ett elektroniskt kommunikationsnät

Enligt 1 kap. 4 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) gäller lagens bestämmelser elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster med tillhörande installationer och tjänster samt annan radioanvändning. Det anges även att lagen inte är tillämplig på innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster.

I 1 kap. 7 § LEK finns definitioner av begreppen elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster. Vidare framgår det av 2 kap. 1 § LEK att allmänna kommunikationsnät som är av sådant slag att de vanligen tillhandahålls mot ersättning, eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, ska anmälas till tillsynsmyndigheten PTS för att de ska få tillhandahållas.

Nedan följer en genomgång av relevanta bestämmelser i LEK och vad som sägs i förarbetena till lagstiftningen angående den närmare innebörden av begreppen elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster, och när sådana kan anses vara allmänna kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. I detta sammanhang berörs även vad som följer av de EU-direktiv denna lagstiftning genomför.

1.2. Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde anges i 1 kap. 4 § LEK enligt följande.

Denna lag gäller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster med tillhörande installationer och tjänster samt annan radioanvändning.

Lagen är inte tillämplig på innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster.

Tillhörande installation är enligt 1 kap. 7 § anordning, funktion eller annat som inte utgör men har samband med en elektronisk kommunikationstjänst eller ett elektroniskt kommunikationsnät, och som möjliggör eller stöder den tjänsten eller tillhandahållandet av tjänster via det nätet. I förarbetena anges abonnentupplysning vara exempel på ”tillhörande tjänster”²⁰. Med ”annan radioanvändning” avses enligt förarbetena regler om användning av radioutrustning m.m. som därför omfattas av lagen men som inte kan sägas utgöra elektroniska kommunikationsnät, kommunikationstjänster eller tillhörande installationer och tjänster.

Från lagens tillämpningsområde undantas innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster. Enligt förarbetena är det fråga om tjänster som inte helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät²¹. Som exempel anges innehållet i radio- och TV-program och tjänster som innebär tillhandahållande av innehåll på Internet. Det framhålls dock att det i 6 kap. LEK finns bestämmelser till skydd för information i elektroniska meddelanden som utbyts mellan ett begränsat antal parter genom en allmänt tillgänglig kommunikationstjänst²². Lagstiftningen är följaktligen under vissa förutsättningar tillämplig även på information i meddelanden.

Det s.k. Ramdirektivet innehåller grundläggande formella bestämmelser om tillämpningen av direktiven för det aktuella området²³. I art. 1 som genomförs i svensk lagstiftning av 1 kap. 4 § fastställs tillämpningsområdet som ett regelverk för elektroniska kommunikationsnät, elektroniska kommunikationstjänster, tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster. I Ramdirektivets preambel anges vidare att taltelefoni och överföring av elektronisk post omfattas av detta direktiv. Det sägs emellertid också att samma företag, exempelvis en tillhandahållare av Internettjänster, kan erbjuda både elektroniska kommunikationstjänster, till exempel tillgång till Internet,

²⁰ Prop. 2002/03:110 Lag om elektronisk kommunikation, m.m., s. 355

²¹ Ibidem

²² Prop. 2002/03:110, s. 356 och 389

²³ Europaparlamentets och Rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (Ramdirektivet) p. 10, tredje meningen.

och tjänster som inte omfattas av direktivet, som tillhandahållande av innehåll på nätet.

2. Elektronisk kommunikationstjänst

En elektronisk kommunikationstjänst definieras i 1 kap. 7 § LEK enligt följande:

elektronisk kommunikationstjänst: tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät

Bestämmelsen genomför art. 2c) i Ramdirektivet som definierar elektronisk kommunikationstjänst på följande sätt.

elektronisk kommunikationstjänst: en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät, däribland teletjänster och överföringstjänster i nät som används för rundradio, men inte tjänster i form av tillhandahållande av innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster eller utövande av redaktionellt ansvar över detta innehåll. Den omfattar inte de av informationssamhällets tjänster enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 98/34/EG som inte helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät.

I förarbetena till LEK konstateras att det måste föreligga någon form av prestation som någon utför åt någon annan för att en tjänst ska anses föreligga. Det måste därför vara åtminstone två parter inblandade. För att en elektronisk kommunikationstjänst ska anses föreligga ska en part överföra signaler i ett elektroniskt kommunikationsnät åt en annan part²⁴.

Det framgår även av förarbetena att anledningen till att en elektronisk kommunikationstjänst definieras som en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning är att lagstiftaren avsett att tjänster som innebär kommersiellt tillhandahållanden av tjänster till andra ska omfattas av begreppet²⁵. Det konstateras även att kommersiella tjänster ibland tillhandahålls gratis och att det kommersiella inslaget då manifesteras på något annat sätt, vanligen genom reklamfinansiering. Då tillhandahållande sker på rent ideell basis, som t.ex. tillhandahållande av forskarnät i universitetsvärlden, betraktas dock inte tjänsten som en elektronisk kommunikationstjänst.

Kriteriet att tjänsten helt eller huvudsakligen ska utgöras av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät avser enligt uttalanden i förarbetena

²⁴ Prop. 2002/03:110, s. 120

²⁵ Prop. 2002/03:110, s. 358

att urskilja sådana tjänster från rena innehållstjänster. Som exempel på sådana innehållstjänster anges programverksamheten hos programföretag för ljudradio och TV och innehållstjänster som tillhandahålls via webben, som webbsidor där musik eller spel tillhandahålls eller webbsidor för elektronisk handel²⁶. Som framgått ovan finns motsvarande uttalanden i förarbetena avseende 1 kap. 4 §. Lagstiftaren har i detta sammanhang uttalat att innehållet i radio- och TV-program och tjänster som innebär tillhandahållande av innehåll på Internet inte är tjänster som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät²⁷.

2.1. Allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst

Om en elektronisk kommunikationstjänst även betraktas som allmänt tillgänglig följer det av 2 kap. 1 § LEK att den endast får tillhandahållas efter anmälan till tillsynsmyndigheten (PTS). Att den elektroniska kommunikationstjänsten ska vara allmänt tillgänglig innebär enligt förarbetena att tillhandahållande av ett på förhand bestämt programutbud genom radio- och TV-utsändningar, liksom utsändningar i digital form, inte omfattas av anmälningsplikten. Om utsändningarna inte skulle innehålla ett på förhand bestämt utbud skulle däremot sådana utsändningar betraktas som en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst²⁸.

Enligt förarbetena till LEK bör även uttalandena i förarbetena till telelagen om innebörden av att ett telenät är allmänt tillgängligt kunna ge vägledning vid bedömningen av om en elektronisk kommunikationstjänst kan betraktas som allmänt tillgänglig (se 3.1 Allmänt kommunikationsnät).

3. Elektroniskt kommunikationsnät

Ett elektroniskt kommunikationsnät definieras i 1 kap. 7 § LEK enligt följande.

elektroniskt kommunikationsnät: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigerings samt andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs

Definitionen i 1 kap. 7 § genomför Ramdirektivets art. 2a). Artikel 2a) motsvarar den definition som ges i bestämmelsen i LEK men anger även

²⁶ Prop. 2002/03:110, s. 358

²⁷ Prop. 2002/03:110, s. 356

²⁸ Enligt uttalanden i prop. 2002/03:110, s. 362, omfattas dock inte sådana utsändningar som anses som allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster och som sker i tråd av anmälningsplikten enligt 2 kap. 2 § LEK.

satellitnät, fasta nät och markbundna mobilnät, elnätsystem i den utsträckning dessa används för signalöverföring, rundradionät samt kabel-tv-nät som exempel på elektromagnetiska överföringsmedier.

Enligt förarbetena omfattar begreppet elektroniskt kommunikationsnät alla typer av telenät enligt den tidigare gällande telelagens definition²⁹. Telelagens tillämpningsområde avsåg enligt 1 § telelagen televerksamhet och abonnentupplysning. Med televerksamhet avsågs dock inte utsändningar till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 tredje stycket första meningen Yttrandefrihetsgrundlagen (YGL). Motsvarande begränsning finns inte i LEK, varför tillämpningsområdet har vidgats genom LEK. Utsändningar till allmänheten av program i ljudradio som omfattas av nämnda bestämmelse i YGL undantas dock genom 2 kap. 2 § LEK från den anmälningsplikt som följer av 2 kap. 1 § LEK (se 3.1).

3.1. Allmänt kommunikationsnät

Om ett elektroniskt kommunikationsnät betraktas som allmänt kan tillhandahållandet av nätet under vissa förutsättningar omfattas av anmälningsplikt enligt 2 kap. 1 § LEK. I 1 kap. 7 § LEK definieras ett allmänt kommunikationsnät enligt följande.

allmänt kommunikationsnät: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster

Definitionen motsvarar den i Ramdirektivets art. 2d). Enligt förarbetena kan uttalanden i förarbetena till den tidigare gällande telelagen (1993:597) ge vägledning vid bedömningen av om ett elektroniskt kommunikationsnät ska anses som allmänt³⁰. Av dessa framgår att ett kännetecken för att ett telenät är allmänt tillgängligt bör vara att det står öppet för en vid krets av användare att ansluta sig till nätet. Som exempel anges att förhållandet att en operatör aktivt värvar kunder på marknaden och därvid erbjuder anslutning på bestämda villkor bör leda till att det nät som skapas anses som allmänt tillgängligt. I förarbetena till LEK anges interna företagsnät och nät inom myndigheter och organisationer som exempel på slutna nät där de tjänster som tillhandahålls endast är åtkomliga för en begränsad grupp och därmed inte är att betrakta som allmänna kommunikationsnät³¹. Det konstateras att s.k. virtuella privata nät (VPN) kan använda en del av det allmänna kommunikationsnätets resurser för en organisations interna kommunikation, men att det även kan avse säker uppkoppling genom t.ex. kryptering över ett allmänt kommunikationsnät för

²⁹ Prop. 2002/03:110, s. 357

³⁰ Prop. 2002/03:110, s. 120, prop. 1992/93:200 s. 88, 91 f. och 99. Se även prop. 2002/03:110, s. 362

³¹ Prop. 2002/03:110, s. 362

anställda eller kunder på platser utanför organisationens egna nät. Enligt förarbetena är den som tillhandahåller VPN inte anmälningsskyldig, däremot den som tillhandahåller det allmänna kommunikationsnätet, om det tillhandahålls mot ersättning.

Vidare anges det i förarbetena till LEK att en Internetoperatör som råder över ett nät i vilket denne överför signaler omfattas av LEK³². Enbart ett tillhandahållande av t.ex. ett webbhotell eller en portal omfattas däremot inte.

3.2. Ett allmänt kommunikationsnät som vanligen tillhandahålls mot ersättning omfattas av anmälningsskyldighet

Av 2 kap. 1 § LEK följer att allmänna kommunikationsnät som vanligen tillhandahålls mot ersättning endast får tillhandahållas efter anmälan till tillsynsmyndigheten (PTS). För att anmälningsskyldighet ska föreligga enligt 2 kap. 1 § LEK krävs att det allmänna kommunikationsnätet ska vara av ”sådan slag som vanligen tillhandahålls mot ersättning”. Denna avgränsning är enligt förarbetena avsedd att täcka de fall där nät tillhandahålls på kommersiell grund enligt kostnadsdelningsprinciper och inte mot ersättning³³. Avsikten är även att från anmälningsskyldigheten undanta t.ex. fastighetsnät i flerfamiljshus som utgör fastighetstillbehör och som fastighetsägaren inte tar ut någon särskild ersättning för av en operatör³⁴. Fastighetsägaren är då inte anmälningsskyldig. Däremot kan nätet utgöra en del av ett allmänt kommunikationsnät som tillhandahålls mot ersättning av den operatör som fastighetsägaren slutit avtal med.

³² Prop. 2002/03:110, s. 122

³³ Prop. 2002/03:110, s. 122

³⁴ Prop. 2002/03:110, s. 362

Bilaga 2

Sammanställning av svaren på PTS förfrågan till andra länder inom EU

1. Sammanfattning

Den 31 januari 2008 skickades en formell förfrågan till PTS motsvarighet i åtta medlemsstater i EU om svar på ett antal frågor angående definitionen av elektroniska kommunikationstjänster och elektroniska kommunikationsnät³⁵. Mer inofficiellt efterfrågades svar även via andra kontakter. PTS har fått svar från Finland, Danmark, Norge, Tyskland, England, Spanien Lettland och Nederländerna.

1.1. Inget land har tagit fram en generell modell för bedömning av elektroniska kommunikationstjänster och elektroniska kommunikationsnät

Det framgår av de inkomna svaren på PTS förfrågan att inget av länderna har tagit fram någon modell motsvarande en sådan som myndigheten har för avsikt att ta fram. I svaren finns emellertid en del resonemang kring ländernas ställningstaganden i olika specifika situationer, t.ex. beträffande VoIP, WLAN, e-post. PTS kan med fördel beakta dessa resonemang i arbetet med modellen.

När det gäller de mer specifika frågorna kring olika tjänster kan det konstateras att ländernas bedömningar avseende en och samma tjänst kan variera i ganska stor utsträckning. Något land anser exempelvis att e-post är att betrakta som innehåll och följaktligen inte är att betrakta som en elektronisk kommunikationstjänst. Andra länder är av motsatt uppfattning.

1.2. Samtliga länder gör samma bedömning när det gäller rådighet över överföring av signaler

Av de svar som inkommit framgår att samtliga länder som besvarat PTS förfrågan gör samma bedömning av hur IP-baserad telefoni ska betraktas. Förmodligen är bedömningen så samstämmig eftersom ERG³⁶ tagit upp frågan och berört den i olika dokument (t.ex. ERG common position on VoIP, ERG(07)56rev2). Då bedömningen av IP-baserad telefoni är samstämmig

³⁵ Finland, Danmark, Norge, Tyskland, Frankrike, England, Nederländerna och Estland

³⁶ European Regulators Group

bland samtliga av de EU-länder som besvarat förfrågan får denna uppfattning särskild betydelse.

Den gemensamma uppfattningen bland de länder som besvarat förfrågan är att en mjukvarubaserad tjänst där kommunikationen sker direkt mellan slutanvändares datorer (ren peer-to-peer (P2P) kommunikation) inte är att anse som en elektronisk kommunikationstjänst eftersom tjänsteleverantören inte på något sätt kontrollerar (eller råder över) själva kommunikationen. Leverantören har endast tillhandahållit en programvara och en möjlighet för användare att hitta andra användare. Användarna är sedan beroende av att själva se till att de har en kommunikationstjänst (Internettjänst) som möjliggör användning.

2. Sammanställning av inkomna svar på PTS förfrågan

2.1. Officiellt ställningstagande beträffande bedömning av elektroniska kommunikationstjänster och elektroniska kommunikationsnät

PTS frågade om myndigheterna hade tagit fram någon officiell förklaring eller frågor/ svar-koncept avseende tolkning av vad som utgör en elektronisk kommunikationstjänst respektive ett elektroniskt kommunikationsnät, definierade i artikel 2 i ramdirektivet (2002/21/EG).

Det framgår av de inkomna svaren på PTS förfrågan att inget av de tillfrågade länderna har tillkännagivit någon officiell förklaring eller handledning avseende hur bedömningen ska göras. Ett flertal av länderna har dock antingen i sina svar eller i dokument som de hänvisat till tydliggjort myndighetens ställningstaganden antingen om hur man generellt bör resonera vid bedömningar, eller hur bedömningen bör göras i relation till specifika tjänster eller nät.

Nedan presenteras de mer detaljerade frågor PTS ställt till de aktuella länderna, varefter det lämnas en sammanfattning av ländernas svar i dessa delar.

2.2. Bedömningar avseende olika begrepp och specifika kommunikationstjänster

PTS frågade hur myndigheterna vid bedömningen av om en tjänst utgör en elektronisk kommunikationstjänst har tolkat begreppen "helt eller huvudsakligen" och "överföring av signaler". Myndigheten frågade även om tillhandahållandet av e-post utan att samma leverantör tillhandahåller access till Internet, respektive tillhandahållandet av e-post innefattande access till Internet, utgör en elektronisk kommunikationstjänst. Om så inte

ansågs vara fallet efterfrågades om dessa tjänster istället skulle beaktas som tillhörande tjänster. Likaså efterfrågades ställningstaganden beträffande om tillhandahållandet av IP-baserade tjänster utan samtidigt tillhandahållande av underliggande kommunikationstjänst (t.ex. Skype classic), respektive tillhandahållandet av IP-baserade tjänster innefattande tillhandahållande av underliggande kommunikationstjänst (t.ex. Skype in/out) betraktas som elektroniska kommunikationstjänster. PTS frågade även om myndigheterna ansåg att ett Internetcafé tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst till sina kunder, liksom om ett traditionellt hotells tillhandahållande av tillgång till telefoni och Internet till sina gäster ska betraktas som elektroniska kommunikationstjänster.

Finland

Den finska regleringsmyndigheten hänvisar till publicerade uttalanden om tillämpning av lagstiftningen beträffande VoIP och WLAN. I dessa uttalanden finns en del tolkningar av de definitioner som används i den finska lagstiftningen, vilka skiljer sig något från direktiven på området. Det framgår bl.a. att med begreppet nätoperatör avses en operatör som tillhandahåller ett kommunikationsnät som operatören själv äger eller på annat sätt förfogar över i syfte att sända, distribuera eller tillhandahålla meddelanden. Vidare anses en tjänst som erbjuds av en nätoperatör vara en nättjänst. Med tjänsteoperatör avses en operatör som sänder meddelanden över ett kommunikationsnät som operatören förfogar över eller har upplåtits till denne av en nätoperatör, eller distribuerar eller tillhandahåller meddelanden i ett masskommunikationsnät. En tjänst som tillhandahålls av en tjänsteoperatör anses vara en kommunikationstjänst. Vad beträffar frågan vad som anses vara ett allmänt kommunikationsnät anser myndigheten att ett sådant föreligger då ett nät (t.ex. WLAN) tillhandahålls en grupp användare som inte avgränsats på förhand. Avgränsning av användare kan föreligga genom tidigare kundförhållande eller medlemskap i en sammanslutning. Som exempel anges WLAN-förbindelse som ett företag (t.ex. hotell eller café) tillhandahåller sina kunder eller en läroanstalt tillhandahåller sina studenter eller personal.

I myndighetens dokument om VoIP uttalas att peer-to-peer lösningar inte utgör elektroniska kommunikationstjänster. Anledningen är att tillhandahållaren av tjänsten inte tillhandahåller någon del av överföringen, de råder inte över själva kommunikationen. Vad avser e-post anser den finska myndigheten att e-post i sig teoretiskt borde utgöra en elektronisk kommunikationstjänst. Myndigheten har dock hittills inte haft anledning att ta ställning i frågan. Vad gäller rena web-baserade e-posttjänster anses även dessa utgöra elektroniska kommunikationstjänster. Myndigheten har beträffande Internettjänster som erbjuds via hotell och caféer ansett att Internettjänsten i sig är en elektronisk kommunikationstjänst. Däremot är inte caféägare etc. att anse som tillhandahållare av en allmänt tillgänglig elektronisk

kommunikationstjänst eftersom tjänsten tillhandahålls till ett på förhand begränsat antal personer.

Danmark

Den danska regleringsmyndigheten för ett resonemang som liknar den finska myndighetens. Vad avser begreppet ”helt eller huvudsakligen” utgörs av överföring av signaler håller myndigheten för närvarande på att utreda innebörden av begreppet. Utgångspunkten är att begreppet ska läsas i sin helhet (dvs. ”helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler”) och att syftet med formuleringen är att särskilja kommunikationstjänster från rena innehållstjänster. Den danska myndigheten anser vidare att e-post utgör en innehållstjänst och inte är en elektronisk kommunikationstjänst. Anledningen är att tjänsten i sig inte innebär någon ”transport av signaler”. För att kunna utnyttja en e-posttjänst krävs en Internetanslutning. Den som tillhandahåller en e-posttjänst förfogar inte över om slutanvändaren har en Internetanslutning och kan därmed inte påverka om e-posttjänsten går att använda eller inte. En e-posttjänst ska därför inte anses vara en elektronisk kommunikationstjänst. Att en ISP i och för sig också tillhandahåller en e-posttjänst förändrar inte bedömningen i sig.

Vidare anser Danmark att caféer och hotell som tillhandahåller Internetanslutning vanligtvis är att betrakta som en leverantör av elektronisk kommunikationstjänst. Omständigheten att man befinner sig i en återförsäljarliknande situation påverkar inte bedömningen. Däremot måste tjänsten vara av tillräcklig storlek (”available to several end-users on a commercial basis”). Bedömningen görs från fall till fall.

Lettland

Den lettiska regleringsmyndigheten uppger att de hittills inte har haft några problem vid tillämpningen av den aktuella lagstiftningen. För det fall myndigheten skulle behöva göra en bedömning av innebörden av begreppen skulle det ske utifrån en OSI-modell. Begreppet överföring av signaler kan enligt myndigheten endast anses relatera till någon av de lägre delarna av OSI-modellen. Det innebär att tjänster som använder de lägre lagren i OSI-modellen, alternativt alla lager, betraktas som tjänster som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler. Aktörer som levererar tjänster som endast agerar i den övre delen av modellen bör inte anses vara inblandade i själva överföringen av signaler och tillhandahåller därmed inte en elektronisk kommunikationstjänst. Leverantörer av e-post bör betraktas som aktörer som endast agerar på de övre nivåerna av OSI-modellen, varför de enligt myndighetens uppfattning inte tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst.

Myndigheten anser inte att hotell och caféer tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst. Den lettiska myndigheten har i sitt svar inte argumenterat kring ställningstagandet. PTS gör bedömningen att ställningstagandet är baserat på myndighens syn på OSI-modellen och att man bedömer att dessa aktörer inte på något sätt är inblandade i tillhandahållandet av tjänster i OSI-modellen.

Norge

I den norska myndighetens svar på PTS frågor anges att det som sägs om elektroniska kommunikationstjänster i norsk lag och dess förarbeten inte ger någon ytterligare vägledning beträffande Ramdirektivets definition. Norge har inte heller tagit ställning till någon av de frågor PTS ställt i sin förfrågan. Det framgår dock att dirigering bedöms omfattas av begreppet överföring av signaler, vilket förutsätter viss aktivitet av den som tillhandahåller tjänsten. För närvarande utreds om lokaliseringstjänster kan anses utgöra en elektronisk kommunikationstjänst. Myndigheten hänvisar också till ett rättsfall där en leverantör av IP-baserad telefoni tillhandahöll möjlighet att ta emot och ringa nummer i den nationella nummerplanen och där tjänsten ansågs utgöra en telefonitjänst.

Myndigheten uppger att hotell och caféer kan anses vara slutanvändare själva och därmed inte omfattas av reglerna, men att de samtidigt tillhandahåller en tjänst till sina kunder. Det som tillhandahålls är en elektronisk kommunikationstjänst, varför dessa hotell och caféer enligt myndigheten kanske också bör anses vara de som tillhandahåller tjänsten.

Nederländerna

Den holländska regleringsmyndigheten uppger att den valt att inte officiellt redogöra för myndighetens inställning till vad som avses med överföring av signaler eller vad som är en elektronisk kommunikationstjänst. Bedömningen görs i varje enskilt fall. En beskrivning av ”relevanta” och ”icke-relevanta” kommunikationstjänster har dock tagits fram, men finns endast tillgänglig på holländska. Man har i denna förteckning bl.a. uttalat att e-post ska anses utgöra en elektronisk kommunikationstjänst. Den holländska myndigheten har emellertid valt att inte utveckla sitt ställningstagande, vare sig i något offentligt dokument eller i svaret till PTS. Det konstateras endast att myndigheten av ”praktiska” skäl inte anser att hotell och caféer tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst. Det framgår dock inte vad denna bedömning grundar sig på eller vilka de praktiska skälen är.

Tyskland

Den tyska myndigheten redogör i sitt svar för en förhållandevis vid tolkning av begreppet elektronisk kommunikationstjänst. Myndigheten anser t.ex. att uttrycket "helt eller huvudsakligen" innebär att även tjänster som inte enbart är kommunikation ska innefattas. Den anser att det vore olyckligt att öppna upp för möjligheten att aktörer tillhandahåller såväl kommunikationstjänster som andra tjänster i ett paket för att undvika sektorspecifik lagstiftning. Vad gäller innebörden av begreppet "överföring" har myndigheten inte haft anledning att göra en närmare bedömning. Vad avser P2P VoIP görs bedömningen att detta inte är en elektronisk kommunikationstjänst eftersom tjänstetillhandahållaren endast tillhandahåller mjukvara och inte har något att göra med överföringen. Avseende e-post anger myndigheten att detta är en tjänst som omfattas av begreppet elektronisk kommunikationstjänst eftersom den innefattar överföring av signaler när e-post skickas och tas emot. Myndigheten anser att någon annan uppfattning inte är möjlig med hänsyn till preambeln, punkt 10, i Ramdirektivet.

Vidare anser den tyska myndigheten att hotell och caféer tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst. Vid bedömningen av vem som tillhandahåller tjänsten är det av betydelse vem slutkunden ingår avtal med, vem som tar betalt och vem slutkunden uppfattar tillhandahåller tjänsten. Vem som rent teknisk utför något är ointressant. I de fall där caféer eller hotell tillhandahåller Internetanslutning, tar betalt för anslutningen och har kundrelationen, tillhandahåller de följaktligen en elektronisk kommunikationstjänst.

Spanien

Inte heller den spanska myndigheten har meddelat någon officiell ståndpunkt beträffande innebörden av de aktuella begreppen utöver vad som framgår av lagstiftningen, vilken i princip återger innehållet i Ramdirektivet. Myndigheten uppger att den inte haft några problem vid tillämpningen av lagstiftningen, varför den inte närmare har utrett innebörden av begreppen. Vad gäller innebörden av "överföring av signaler" anses dock dirigeringsinkluderas i begreppet, vilket förutsätter en viss aktivitet från tillhandahållaren av tjänsten. Vad avser e-post anser myndigheten att denna tjänst utgör en elektronisk kommunikationstjänst eftersom e-post inte kan anses vara en av informationssamhällets tjänster. PTS uppfattar myndighetens ställningstagande som en motsatstolkning; dvs. om tjänsten inte betraktas som en informationssamhällets tjänst är den följaktligen en elektronisk kommunikationstjänst. Vad gäller VoIP anser myndigheten i likhet med andra tillfrågade myndigheter att P2P VoIP inte är en elektronisk kommunikationstjänst. Myndigheten är dock av uppfattningen att VoIP som

via gateways möjliggör kommunikation till och från nationella nummer utgör en elektronisk kommunikationstjänst.

Den spanska myndigheten anser inte heller att caféer och hotell som tillhandahåller Internet kan anses tillhandahålla en elektronisk kommunikationstjänst. Anledningen är att de är en ”final provider of a number of services (Internet, open shop to the public, café...)”. PTS uppfattar myndighetens ställningstagande som att anledningen till att dessa tjänster inte anses vara en elektronisk kommunikationstjänst är att de tillhandahålls i samband med att även andra slags tjänster tillhandahålls, inte på grund av att de är att jämföra med återförsäljningsprodukter. Den spanska myndigheten anser dock att t.ex. Skype In/Out skulle kunna anses utgöra en återförsäljningsprodukt eftersom Skype inte driver någon gateway på egen hand utan endast har avtal med teleoperatör om tillgång till en sådan.

Storbritannien

Den brittiska myndigheten framhåller att frågan hur en tjänst ska kategoriseras beror på omständigheterna i det enskilda fallet, varför myndigheten gör en bedömning från fall till fall där de faktiska och tekniska omständigheterna beaktas. Myndigheten har dock meddelat några allmänna ställningstaganden (angående t.ex. VoIP, avgifter och samtrafik). Det konstateras att tjänster kan delas in i tre kategorier (grundläggande, avancerade och mer utvecklade tjänster) utifrån hur mycket nätresurser och tilläggfunktioner tjänsterna kräver, samt om de innebär interaktion, behandling eller lagring av innehåll. Det framhålls att även mer utvecklade tjänster som innebär interaktivitet med, bearbetning eller lagring av innehåll kan utgöra elektroniska kommunikationstjänster om de helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler. Som exempel anges telefonsamtal med interaktivt röstsvår, e-post genom e-post server och voice mail genom voice mail server.

Myndigheten anser dock inte att tjänster såsom tillhandahållande av internetbank och vadslagning on-line ska betraktas som elektroniska kommunikationstjänster. Anledningen är att dessa tjänster huvudsakligen kännetecknas av tillhandahållande av information och att överföringen av signaler endast är av underordnad betydelse i sammanhanget. Den brittiska myndigheten konstaterar även att tjänster som inte anses helt eller huvudsakligen utgöras av överföring av signaler dock kan förutsättas ha en underliggande överföringstjänst som är en elektronisk kommunikationstjänst. Som exempel anges distanshandel, där tillhandahållaren av innehållstjänsten är en annan aktör än tillhandahållaren av den elektroniska kommunikationstjänsten. Vad beträffar vilken aktör som ska anses vara den som tillhandahåller den elektroniska kommunikationstjänsten görs denna

bedömning i det enskilda fallet med beaktande av de avtalsrättsliga relationerna mellan aktörerna.

Den brittiska myndigheten har även uttalat att innebörden av att en elektronisk kommunikationstjänst är ”allmänt tillgänglig” är att en sådan är tillgänglig för alla som är villiga att både betala för tjänsten och följa villkoren för tillhandahållandet. En beställd tjänst som är begränsad till en avgränsad grupp individer och identifierbara kunder är inte en allmänt tillgänglig tjänst. Det antal kunder en tjänst tillhandahålls till kan inte ensamt indikera om tjänsten är allmänt tillgänglig. En tjänst med endast en kund kan anses som allmänt tillgänglig om de nämnda förutsättningarna är uppfyllda. Motsatsvis anser myndigheten att en hyresvärds tillhandahållande av en tjänst till ett stort antal hyresgäster inte är allmänt tillgänglig. Den geografiska begränsningen uppges sakna betydelse i sammanhanget. Det är istället avgörande för bedömningen att tillträde till gruppen av möjliga kunder generellt inte är möjlig för alla, utan beror på ett tidigare förhållande mellan tillhandahållare och kund. Myndigheten konstaterar även att det sätt på vilket en tjänst marknadsförs kan ge vägledning i svårbedömda fall.

Bilaga 3

Förteckning över remissinstanser

Under perioden 30 oktober 2008 till 1 december 2008 var rapporten ute på remiss hos operatörer/tjänsteleverantörer, myndigheter och andra organisationer. Remissen skickades till följande mottagare.

Aktörer anmälda för tillhandahållande av elektronisk kommunikationstjänst

Aktörer anmälda för tillhandahållande av elektroniskt kommunikationsnät

KTIB

RPS

Säpo

IT- och telekomföretagen

Datainspektionen

Konsumentverket

Konkurrensverket

Sveriges kommuner och landsting

RTVV

BITOS

MORGAN

NTK

IIS

Malin Forsman, advokatfirman Westermark Anjou